

ÖRÖKIMÁDÁS

AZ OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSÁNAK ÉS MINDENNAPI VÉTELÉNEK TERJESZTÉSÉRE, AZ OLTÁRISZENTSÉG NAGYASSZONYÁNAK TISZTELETÉRE ÉS A SZEGÉNY TEMPLOMOK FŐLSEGÉLYEZÉSÉRE HIVATALOS HAVI KÖZLÖNYŰL

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

KÁNTER KÁROLY és VARGA MIHÁLY

Közreműködésével

az Országos Oltáregyesület megbízásából

Szerkeszti

Dr. MAKAY LAJOS

Főmunkatárs

REVICZKY ALADÁR

Kiadja

A BUDAPESTI KÖZP. OLTÁREGYESÜLET

Budapest, IX., Üllői-út 77.

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Előfizetési ára egész évre 3 Korona

A központi Oltáregyesület címtára 1910-ben.

Egyházi igazgató: Kánter Károly. Elnök: őgróf Pallavicini Edéné. Al-elnökök: Maria de Jerusalem főnöknő, Kiss Aladárné. Választmány: gróf Almásy Dénesné IX., Erkel-u. 15. sz., Cziráky Lujza grófnő IV., Ferencziek-tere 9., Cziráky Almásy Erzsébet grófnő IV., Váczi-u. 48. sz., Fejérváry Coelestin úrhölgy VIII., Röck Szilárd-u. 22., Felmayer Vilma VIII., Baross-u. 44. sz. I., Ghyczy Ida V., Sas-u. 11., Győri Teréz grófnő IV., Szép-u. 4. sz., özv. Heinrich Ferenczné VIII., Üllői-út 32. I., özv. gróf Korniss Miklós é VIII., Baross-u. 10. sz., özv. Kővér Kálmánné IV., Havas-u. 2., özv. Kürthy Antalné IV., Váczi-u. 70. sz., báró Orosdy Fülöpné VI., Damjanich-u. 12., Orczy Thekla bárónő VIII., Baross-u. 10. I. Pálffy Anna grófnő VIII., Eszterházy-u. 44. sz., özv. Rudnyánszky Ferenczné Szada, gróf Széchenyi Andor Pálné IV., Verespálné-u. 26., özv. Szelmayer Károlyné VII., Dob-u. 14. sz. I., Török Hermin grófnő Szobráncz, báró Vécsey Józsefné, Vécsey Esther bárónő VIII., Röck Szilárd-u. 24., gróf Zichy Nándorné VIII., Scitovszky-tér 2. sz., Zichy Lujza grófnő VIII., Vas-u. 10., Zichy Kray Irma grófnő VIII., Múzeum-u. 15. sz.

Az Oltáregyesület terjesztőnői. Az első kerületben: Karkis Malvin Tigris-u. 2., Lorenz Adél kir. Várpalota, Miskó Józsefné Attila-körút 22. sz., özv. báró Skerlecz Károlyné, Skerlecz Cara bárónő Uri-u. 64., özv. Zubriczky Józsefné Naphegy-u. 1/c. sz.

A II. kerületben: Gervay Lujza Medve-u. 22., Lutter Nándorné Fő-u. 42. sz., özv. Szabó Alajosné Báró Liptay-u. 9., özv. Zuber Kálmánné Csaba-u. 12. sz. II. 9. A III. kerületben: özv. Laub Jánosné Templom-u. 6. sz., Bernáth Ignácné Kerék-u. 44.

A IV. kerületben: Éberling Józsefné Verespálné-u. 9. sz., Fischer Ágnes és Róza Városház-u. 4., Galli Betti Régiposta-u. 1. sz., Hellebronth Berta Királyi Pál-u. 4. II. 12. sz., Novák Mártonné Egyetem-u. 3.

Az V. kerületben: Steindl Rezsőné Erzsébet-tér 7. sz.

A VI. kerületben: Blaskovics Ida nyug. pályaudvar I-ső számú raktárpavillon, Kraemer Gézáné Rákóczi-út 10. II., özv. Lafrankó Jánosné Erzsébet-körút 58. sz.

A VII. kerületben: Danczer Alojzia Dob-u. 14. I., Harer Gyuláné Bajza-u. 14., özv. Klár Józsefné Nagydíófa-u. 10., özv. Kluzacsek Rezsőné Vörösmarty-u. 10/b.

A VIII. kerületben: báró Barkóczy Ilona Sándor-u. 23/b., Madaras Józsefné Rákóczi-út, gróf Batthyányi Tivadarné Horánszky-u. 4., özv. Bányai Miklósné József-u. 20. sz. I., özv. Gosztonyi Kálmánné József-körút 63., Hermann Lászlóné Német-u. 37. sz., özv. Hoffmann Tódorné Mária-u. 22., Holéczy Józsefné Kemény Zsigmond-u. 12. sz., Hornyák Istvánné Illés-u. 26., özv. Edvi Illés Gyuláné Népszínház-u. 40. sz. II., Jungmayer Mihályné Nagytemplom-u. 31., Kvassay Jenőné, szül. Barkóczy Margit bárónő Röck Szilárd-u. 41. sz., Lafrankó Károlyné Mária-u. 21. I., Murmann Alexandra Horánszky-u. 28. sz., Rózsay Valéria Sándor-utca 13. II., gróf Serényi Istvánné Szentkirályi-u. 16. sz., özv. Stiepek P. Pálné Jázmin-u. 9., Tihanyi Béláné Szentkirályi-u. 11. sz., Tretter Györgyné Magdolna-utca 15., gróf Zichy Lyvia Klára Scitovszky-tér 2. sz.

A IX. kerületben: Cseley Józsefné Üllői-út 79. I., Kesztely Betti Üllői-út 85. sz., Rabolt Margit Üllői-út 9., Haász Emilia Ráday-u. 8. sz.

A X. kerületben: Herfort Ilona és Irén.

ÖRÖKIMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Dr. Makay Lajos*: Üdvözetünk. — Magyarország katolikusaihoz! — *Klaeskö Módeszt*: Imádjátok Őt! — *Reviczky Aladár*: Szent Paszkál életrajza. — *Galambos Kálmán*: Az orleánsi szűz. — A jó Isten a fedélzetén van. — *H. F.*: A vasárnapi szentáldozások. — A francia templomlátogató közönség természetrajza. — *Dr. Bozóky Géza*: Oltáregyesületünk Mária Terézia királynő korában. — *M. L.*: Törökvilág Magyarországon. — *Ford. Lukácsy István*: Jézus szenvedésének története. — *Galambos*: Jézus és szent Terézia. — *Reviczky Aladár*: Gyakori szentáldozás. — *Reviczky Aladár*: A kenyérkérdés megoldása. — *Dr. Szyllaba Emil*: Gyermekevilág. — Egyesületi élet és szervezkedés. — Irodalom.

ÜDVÖZLETÜNK

ÜDVÖZLETÜNKET viszi a robogó vonat a magyar Alföld rónáira, hol a serény munkásnép mindennapi kenyérért fáradozva, a pacsirta hajnali dalával köszönti Teremtőjét, s az imádságból erőt merítve, örömmel dolgozik; édes neki a munka, mert hisz annak gyümölcse a hófehér kenyér mint örök jutalom, mint fölkelő napsugár ragyog fényes glóriában az oltár gyertyái között... Aranykalással ékes rónaság! ide visz üdvözetünk, egy csendes faluba, egy boldog, megelégedett otthonba, hol az Úr Jézusnak az Oltáriszentségben igazi evangelistája, az újabb eucharisticus irodalom megteremtője, a szentségimádás és mindennapi áldozás apostola imádja az Oltáriszentség elrejtett Istenét és egy szebb jövőben bizva egy szebb jövőért dolgozik.

Agitátor volt ő, egy új korszaknak úttörője, mert a Reménységünk, mit Varga Mihály másfél évtizeddel ezelőtt megindított, mint a pacsirta éneke üdvözölte az új ezredév hajnalán a lelkeknek fölkelő napját, az oltáron ragyogó szentséget. S a pacsirtaszó megérintette a lelkeket, új kor virradt reánk s a magyar nemzet második milleniuma az Oltáriszentség imádsásával kezdődött. Az Oltáriszentség öntött új erőt a vértelen és vézna magyar katolikus társadalomba s az, ki a nép között való agitációjával az Oltáriszentség zászlaját fennen lobogtatta és a magyar népet az ősök legszebb erényére, az Oltáriszentség buzgó imádsására, annak méltó gyakori vételére szoktatta, az a többi apostol működése mellett nagyrészt az ő irodalmi munkásságának gyümölcse. Az Oltáriszentség Nagyasszonyának, a boldogságos szűz Máriának pártfogása alatt kezdette meg az úttörő munkát amott a Duna partján, a váci templomok árnyéká-

ban, melyeket szent István utódai az Árpád-királyok imádatos, buzgó lélekkel emeltek. Itt kezdette meg Varga Mihály munkáját az üdvösség útján; utat tört, útmutatót adott és Liguori után megírta aranyos díszes kötetben az Üdvösség útja könyvét; s ez uton sokan követték; s midőn a lelkes író már nem százakat, hanem ezreket látott maga előtt, gyűlésen, kongresszuson, zarándoklatokon s ahol csak működött, kialakult lelkébe egy szebb jövő, melynek érverése, programja, jelszava ez lesz: *Örök-*

imádás. S legott kiadta az Örökimádás imakönyvét. Kiadás kiadást ért s a Duna, Tisza mentén, ahol csak az angyalok kenyerét imádják, ebből a könyvből imádkozza, énekel karban Dávid király örökszép zsoltárait a hívő nép.

S az ő eszméje visszhangra talált 1900-ban, midőn a magyar katolicizmus az Oltáriszentség vételének kilencszázéves jubileumát ünnepelte, megindult lapunk, az *Örökimádás*, hogy testvéri kezet nyújtson a *Reménységünk*-nek, ideáljának az örök imádatnak megvalósításában. Varga Mihály volt az első, ki lapunkat üdvözölte és nagygyűlésünkön Magyarország katolikuskai előtt kijelentette, hogy a szentségi Jézus ügyét két dolog fogja hazánkban előre vinni: az *Örökimádás lap* és az *Örökimádás imakönyv*. És fokozott

Varga Mihály.

erővel agitáltunk, dolgoztunk tovább, míg végre Varga Mihálynak ideálja és a Reménységünk reménysége, az örökimádás megvalósult.

Fölépült az Örökimádás-templom, az ég felé merednek hófehér ormai és hirdetik nemzetünknek, hogy Jézus közöttünk uralkodik és szívé ott dobog hazánk szívében.

Itt van és örökké imádják. Nincs tehát már mit reményleni, mert amit reméltünk, elérkezett.

Reménységünk immár valóra vált s a neve: *örökimádás*.

Örömet jelent tehát e szó s azért az a lap, mely oly sok magyar család asztalán feküdt, a Reménységünk is fölveszi velünk együtt azt a nevet, amelyért évtizeden át együtt küzdöttünk s amelyet megvalósítottunk és a szent név: *Örökimádás!*

A két egyesült lap az Örökimádás neve alatt folytatja pályafutását. Ez a lap fog ezentúl járni minden buzgó magyar katolikus család asztalára és imaszámolyára. Ezért üdvözljük az eszme megindítóját, Varga Mihály alakját, kinek képe mindnyájunkat lelkesedésre int, üdvözljük lelkes vezéreinket és közreműködő munkatársainkat, az Oltáriszentség apostolát és dalnokát, Székesfehérvár püspökét *Prohászka Ottokárt*, üdvözljük szent István jobb kezének örét s az Örökimádás-templom főpapját *Kánter Károlyt*, az Oltáregyesületek országos igazgatóját és vele együtt munkáink és örömünk részesét, az Oltáriszentség irodalmának fáradhatatlan, hazánkban s a külföldön ismert munkását, *Reviczky Aladárt*, mint az Örökimádás főmunkatársát.

Lobogjon fennen a zászló, melyen Jézus arca ragyog, üdvözlje és hívja örök imádásra a magyar katolikus olvasóközönséget. Lapunk a zászló, sorakozunk alája. Minden harcos szerezzen tizet s az eszme győzni fog!

Dr. Makay Lajos

Magyarország katolikusaihoz!

«Szentéges Atyánk örvendező szívvel nyújtja apostoli áldását a Budapesti Központi Oltáregyesületnek, alapítása ötvenévi évfordulóján.»

Igy szól a távirat, melyet Szentéges Atyánk, X. Pius pápa Merry del Val bíboros államtitkár útján küldött a folyó év november hó 6-án örgróf Pallavicini Edénéhez, a Budapesti Központi Oltáregyesület elnökösszonyához.

Nem kisebb tehát, mint maga a katolikus Anyaszentegyház feje, ja Szentéges Atya bontotta ki a Budapesti Központi Oltáregyesület jubileumának zászlaját, melyre jóságos szívének szent áldását írta föl.

Ezen apostoli áldás biztató jegyében lépünk azért édes magyar hazánk katolikus közönsége elé, hogy meghívjuk a jubileumi ünnepekre, melyeket a jubileumi év folyamán, 1910. május 6., 7., és 8-án akarunk rendezni Budapesten, az ország szívében.

A Budapesti Központi Oltáregyesületet 1859. november 6-án alapították Trautwein Nepomuki János és gróf Cziráky Jánosné. Azóta 50 éven át Oltáregyesületünknek bőven volt része az Úr Jézus kegyelmeiben.

A kis mustármag terebélyes fává növekedett.

Áldásos működését hovatovább kiterjesztette az egész országra. Az 50 éven át ezer és ezer szegény templomot ruházott föl. Nincsen egyetlen egyházmegye az országban, melynek szegény templomai ne érezték volna az 50 éven át a Budapesti Központi Oltáregyesület jótékonyágát.

Ez okból testvéri szeretettel fordulunk úgy a székesfőváros, mint az

egész ország főtisztelendő papságához és a katolikus hívekhez, valamint a katolikus hitbuzgalmi társulatokhoz, jelesen a Budapesti Központi Oltár-egyesülettel szerves összeköttetésben levő és az önálló testvér-oltár-egyesületekhez, a női kolostorokhoz és intézetekhez, hogy az ünneplésben úgy személyesen, mint pénzbeli adományokkal és a szegény templomoknak szánt egyházi szerelvényekkel a kiállításon résztvenni szivesek legyenek.

Beszélje meg a főtisztelendő papság, beszéljék meg főleg az Oltár-egyesületek gyűléseiken a részvétel módozatait, hogy kért és reménylett közreműködésükkel ünnepeink, jelesen a Budapesten május hó 6—8-án rendezendő kiállítás, a legfölségesebb Oltáriszentségben köztünk élő Úr Jézushoz, a Szentséges Atya példátadó kezdeményezéséhez és a jubileumi esztendőhöz méltók legyenek.

Az ünnepek főbb pontjai ezek:

a) Három napon át és pedig május hó 6., 7. és 8-án ünnepies istentiszteletek a budapesti Örökimádás-templomban;

b) az egyházi szerek kiállítása;

c) az alapító arcképének leleplezése;

d) az Oltár-egyesületek igazgatóinak és elnökeinek gyűlése;

e) az egyesület jubileumi emlékkönyvének kiadása. Az «Örökimádás» szerkesztője Makay Lajos hálásan venné, ha az Oltár-egyesületek igazgatói saját Oltár-egyesületük történetét vagy egyéb adatokat vele idejekorán közölni szivesek lennének!

Jöjjetek tehát el kedves katolikus keresztények minél számosabban az ünnepekre!

Segítsetek velünk együtt hálát adni a szentseges Üdvöztőnek azon kegyelmekért, melyekkel 50 éven át oly bőségesen halmozott el bennünket! Segítsetek kérni az Üdvöztőt, hogy szent áldásával továbbra is istápolja az Eucharistia dicsőítésére 50 év előtt alakult Oltár-egyesületünket.

Legyenek ezek az ünnepek a legfölségesebb Oltáriszentségben köztünk lakozó Úr Jézus diadálnapjai!

Legyenek a mennyei szent malasztok kieszközlői, a jövőbeli munkásság biztosítékai és a testvériségnek szent ünnepei!

Az ünnepekre szándékoltt egyesületi, képviseleti vagy személyes részvétel iránti nyilatkozatot kérjük:

**a Budapesti Központi Oltár-egyesület Irodájának Budapest,
IX., Üllői-út 77. szám**

címre bejelenteni és a kiállításra szánt tárgyakat is ugyanazon címre április 15-ig küldeni.

A kiállításra szánt tárgyakat a beküldő egyesület által kijelölt szegény templomoknak fogjuk juttatni!

IMÁDJÁTOK ÖTI

«Hic est enim corpus meum» :

Ez az én festem.

«Hic est enim sanguis meus» :

Ez az én vérem.

Mindenható e szavakra

Csodálatos fény!

Betlehemmé lett e templom,

Benne pásztor én.

Emberré lett Isten előtt

Térdre borulok ;

Megtört szívvel és elmével

Mint a királyok.

Ajándékot nem hozhattam ;

De itt van szívem !

Angyaloknak glóriáját

Elénekelem ...

Kálváriádon nem álltam

A keresztt alatt.

Nem is sírtam halálodon,

Mint sírt Mária.

Most zokogom el fájdalom

Az oltár előtt ...

Ég, föld, velem könnyek között

Imádjatok Őt!

Klacsó Mózst.

Szent Paszkál életrajza

HUSZONEGVEDIK FEJEZET.

Csodák csodákra.

A CSODA, mely az isteni mindenhatóság végtelen mélységéből ered, újabb csodákat von maga után. Vagy a meghallgatottnak hitét és bizalmát élteti s ekkor ez fölbátorítva szent merészséggel még többet kíván, vagy a csodát kérő a szentet mintegy kényszeríti a meghallgatásra, hogy a beléje helyezett bizalom el ne vesszen. Mindkettő föltalálható szent Paszkál csodáiban.

Perec Domonkos az egyházi biráknak így felelt: «Én 25 éves földműves vagyok. Ibi közelében van egy kis birtokom. Három év óta egy csöpp eső sem esett ezen a vidéken. Mindent kiégetett a nap. A vizek mind kiszáradtak». Emlékeztem reá, hogy Paszkál egyszer vizet fakasztott. Nagy bizalommal fordultam hozzá. Keresztet vettem magamra, fogtam az ásómat s így sóhajtottam Paszkálhoz: «Nem látod a mi égető szükségünket? A te nevedben fogok vizet keresni, meg kell engem segítened».

A legkopárabb helyre érve, ásómat néhányszor a földbe vágtam, mialatt ezt mondtam: «Az Isten és boldog Paszkál nevében». Erre az ásó nyomaiban víz bugyogott föl. Csakhamar hire ment a csodának és az egész környéken segítve lett. Az egyházi bizottság parancsára P. Zaragoza jezsuita, híres hydrographus megvizsgálta a forrást s ezen nyilatkozatot állította ki: «A forrás természetes úton nem magyarázható, ez

valóságos csoda». Perc hálából e helyre kápolnát építtetett a Szent tiszteletére. Mata Salvator sebész a következőket beszéli: «Paszkál, a szent testvér, nálunk három csodát tett. Öt éves fiacskám, ki heves lázban a halállal vívódott, miután érte a szerzetes-ujoncok imádkoztak s öt Paszkál talárlájával érintették, az evangélumi részt fölötte elolvasták, kezdte magát jobban érezni; egy óra mulva fölkel, vigan sétált a szobában, enni kért s másnap már semmi baja sem volt.

Egy év mulva kis fiam újra nagy betegségbe esett. Az orvos véletlenül ép ellenkező mérget rendelt, mint kellett volna. Ez fiamat közel hozta a halálhoz. Egyik emberemet a kolostorba küldtem, hogy szent Paszkál ereklyéjét hozná le nagybeteg fiamhoz. Egyik szerzetes lehozta a Szentnek csontereklyéjét és a kis fiúnak megparancsolta, hogy az orvosságot vegye be. Másnapra a kis betegnek baja eltűnt.

A harmadik csoda Lajos fiúnkkal történt, ki ekkor húsz hónapos volt. A doktor lemondott róla. «Fiuk elveszett» — mondá. Nemsokára a fiúcska semmi életjelt sem adott magáról. Már ravatalozni akartuk. Feleségem így szólt: «Lajoska meghalt, de Paszkál testvér nem elég hatalmas-e arra, hogy föltámassza? Hozassuk el ereklyéjét s fiánk élni fog. Amint a páter a kis halott testét az ereklyével érintette, élete visszatért, sírni kezdett és meg volt mentve.

Miralles meggyógyulását a felesége így beszéli el: «Szegény férjem hirtelen rosszul lett, torkán véres daganat képződött, elvesztette eszméletét. A sebész a plébánosnak így szólt: «Siessen Miralleshez. Adja föl neki az utolsó kenetet, mert csak néhány órája van ez életből». Jól tudtam, hogy férjemmel mit veszítek. Kifutottam az udvarra, letérdeltem és így kiáltottam föl: «Ó szent Paszkál, ki oly sok csodát tesz, kérlek esedezél Istennél, hogy férjem meggyógyuljon». E pillanatban hallom a szobából e szavakat: «Mária, Mária!» A beteg hívott. «Nézd — mondá — torkomnak semmi baja, fájdalom nélkül tudok beszélni». Midőn a sebész látta a beteg hirtelen meggyógyulását, keresztet vetve magára így szólt: «Jézus, Jézus, milyen orvos szállt le az égből e házba?»

Paszkál ezeknél nagyobb csodákat is tett: halottakat föltámasztott.

Melgar Angyalka a következőket beszéli: «Szent Mihály ünnepén férjem a riberaí ferencrendi templomban hallgatott szentmisét és prédikációt. El volt ragadtatva, amit itt boldog Paszkál érényeiről és csodáiról hallott. Azért összehívta a háznépet és mindnyájukat boldog Paszkál oltalma alá helyezte. Ezen éjjel hirtelen meghalt. Még a szentségek fölvételében sem részesülhetett. S ez volt az én legnagyobb fájdalomom. Meghalt férjem szavaira gondoltam, melyeket szent Paszkálról mindnyájunkhoz intézett. Rögtön elővettem ama ruhadarabot, mely a Boldognak talárlájából volt levágva s azt férjemré téve, így esdekeltem Paszkálhoz:

— Ó áldott testvér! Mindenhonnan jönnek a hírek, hogy csodákat művelsz, melyek szentté avatásodat siettetik. Most itt az alkalom, hogy oly csodát tégy, mely biztosan előre viszi ügyedet. Másrészt ne hagyj számfításon kívül, hogy férjemnek föltámasztását inkább azért kérem, mert aggódom lelkének üdvössége felől. Te is tudod, mint én, hogy mily lelki állapotban ment át a másvilágra. Kérlek, esdekeld ki Istemnél, hogy életre keljen és lelki dolgait rendbe hozhassa. Szenttéavatási pöröd villámgyorsan fog előre menni.

Erre az ereklyét férjem jéghideg homlokához szorítottam. Reszkettem, féltem. Férjem révedezve, mint ki a másvilágról tér vissza, körültekint s keresztet vet magára. Azután így szól: «Jézus, Jézus, mi történik velem? Hát nem voltam-e halott? És most életre keltem?»

A szomszédok egymásután jöttek. Az egész szoba megtelt. A föltámadt elbeszélte, hogy a tegnapi esti imája után szélhűdés érte s az ágy lábánál összeesett. Így történt. A halott szemeit vér öntötte el, nyelve kilógott s borzasztó benyomást tett a környezetére.

Legelső teendőm volt, hogy a lelkészért szaladjak. Hazajövet férjem oly jól érezte magát, hogy a fölkelést tanácsoltam neki. Ó az ágyban akart maradni. Az orvosok eret vágtak rajta. Szegény férjem ezzel nem sokat törődött, tudatában volt annak, hogy lelkét kell első sorban gyógykezelteni. Azért minden idejét arra fordította, hogy az utolsó szentségeket méltón fölvegye. Miután ez megtörtént, harmadik napon nyugodtan adta vissza lelkét Teremtőjének.

Én in megnyugodtam, bár szemrehányást tettem magamnak, hogy a földolgon kívül miért nem kértem számára az életbenmaradást».

Egy sok gyermekkel megáldott asszonynak férje meghalt. Az özvegy határtalan bizalommal s némi merészséggel így fordult szent Paszkálhoz:

— Hogy akarhatnád te azt, hogy én szegény kis árváimmal egyedül maradjak? Nem, nem, ez lehetetlen! Te részvéttel viseltetsz irányunkban s a családtyát vissza fogod nekünk adni. Ha föltámasztod őt, úgy sírodhoz zarándokolunk és a ravatalra szánt gyertyákat Neked ajánljuk föl.

A Szent nem zárkozhatott el ez előtt. Alig fejezte be az özvegy imáját, férje föltámadott. Az asszony mint egy örült, az örömtől s boldogságtól megrészegülve szaladta be az utcákat, hogy mindenkinek hírül adja a nagy csodát.

Antal Györgyné a következőket vallotta az apostoli bíróságnak:

«Férjem borzasztó fölindulásában testvéremhez akart vágni egy darab fát. A célt eltévesztve, hat hónapos kis leányunkat találta, ki rögtön holtan terült a földre. Orvost hirtelen nem találtam, szomszédasszonyommal keletgettük a gyermeket. Kezeire, lábaira forró viaszt öntve élesztgettük, de hiába. Előkészültünk tehát a ravatalozáshoz. Míg a család teljes lelki alélt-

ságban sírdogált, villámgyorsan terjedt ama hír, hogy férjem agyonütötte gyermekét. Férjemet elfogták, vasra verték. Szenvedéseim leírhatatlanok voltak. Nagy bánatomban szent Paszkálhoz fordultam s így imádkoztam:

— Ah! hát egyszerre rám szakad minden szerencsétlenség? Nem volt elég, hogy gyermekeimet elvesztettem? Férjemet a vérpadon kellene látnom? Ó szent Paszkál, csak egy eszköz van, mely engem e végzettől megmenthet s ez: gyermekem föltámasztása. Így férjem is megmenekül a gyalázattól. Elzarándokolunk majd sírodhoz s hálámat egyébként is megmutatom, csak hallgass meg engem.

Órákhosszant ismételtem ezen kérésemet szomszédnőim társaságában. Éjjél felé megholt gyermekem egyszerre fölnyitja szemeit, csodálkozva tekint maga köré, testébe visszatért az állati meleg s a sebhely teljesen eltűnt.

A virrasztók széthordták a legujabb csoda hírét, férjem pedig három nap mulva kiszabadult a vizsgálati fogságból s megszabadult egyszer s mindenkorra a harag indulatától.

De végezzünk. P. Sanchez János, villareali guardián ezt mondja: «A szent Paszkál közbenjárására történt csodák száma oly nagy, hogy ha én azokat elősorolni akarnám, egész napot venne igénybe».

P. Sanchez Antal pedig, ki a betegségek nemei szerint rendezte az egyes csodákat, így szólt: «Ha a csodákat mind le akarnók írni, kötetekre mennének a leírások».

Melyik orvosnak van ilyen praxisa és gyógyításának ily nagy eredménye? A fogadalmi tárgyak, az emlék- és hálairatok a kapott kegyelmekért úgy megtöltötték a kápolna falait, hogy időnkint a régieket el kellett onnan távolítani. Hogy mégis fogalmunk legyen a csodák számáról, följegyezték, hogy Paszkál halála utáni két év alatt a csodák száma meghaladta a négyszázat. Ezek után nem volt nehéz a boldoggáavatási pört elrendelni.

Reviczky Aladár.

Az orleánsi szűz.

Boldog Johanna a gyakori áldozás apostola.

FRANCIAORSZÁG a XIV. század elején a lehető legszomorúbb állapotra jutott. Volt ugyan királya, VII. Károly, de csak névleg, tényleges királya pedig az angol vérből származott VI. Henrik volt, ki ha jeles hadvezérei által még Orleans várát hatalmába ejtő, úgy Franciaország déli része is a folytonos csatározások által eldurvult angolok hatalmába kerül. A valódi király, Károly, országának jövőjét illetőleg teljesen reményvesztett lett, az országos iszonyú csapásokban ő csak saját bűneinek bűn-

telését látta és már a külföldre menekülni akart; a nemesség [a] folytonos csatározások folytán sirba dőlt, elszegényedett, anyagilag és szellemileg pusztult; a papság megosztott s; egyrésze sajnós! az angolokkal [tartott]; a

Az orléáni szüz.

polgárok Orleansban hősiiesen védték ugyan magukat, hanem az angolok is meg feszítették minden erejüket, hogy rájuk a végsapast mérjék; a földmivelők osztálya pedig a szó szoros értelmében végvonaglni látszott. Franciaország, az örök Egyház ez első leánya haldokolt; de nem volt neki szabad meghalnia: az örökké élő édes Jézus kiragadta őt a halál

torkából egy szűz leány főséges személyében, kit *D'Arc Johannának* hívnak, kit az Úr Jézus csodálatos hadvezérré emelt és kit Szentatyánk, X. Pius a mennyei boldogok ragyogó dicskoszorújába iktatott.

Ki volt boldog Johanna? Egy egyszerű földművelőnek leánya, ki 1412. január 6-án három királyok ünnepén, a Lotharingiához tartozó Domrémy faluban született, olvasni s írni nem tanult, csak varrni, fonni, mezei munkákat végezni tudott és a barmokat őrizte; de mit tudott és mit tett? Szeretett imádkozni, naponta szentmisét hallgatott, lévén a templom a szülői kert közvetlen szomszédságában; nem tudjuk ugyan ez egyszerű falusi leánykáról, hogy hányszor járult a szentségekhez, de azt tudjuk a plébános bizonyítványából, hogy ez áldott gyermeknek szíve csakis az édes Jézuson csüggött és hogy hozzá hasonlítható leány a faluban nem találkozott; *«nagyon félt ő ugyanis a jó Istent valami bűnnel megbántani!»* írta róla a plébános. Ez a leányka lett a Mindenható és örökké élő Jézus kezében azon gyenge eszköz, melylyel Ő Franciaországot haldokló állapotából kiemelte és az ily nemes nemzetet, erősen remélem, most is csodálatos szeretettel kiemelni fogja. Mjért választotta is őt e magasztos cselekvésének eszközévé? Azért, hogy «egy ember se dicsekedjék az ő színe előtt»; azért, mert: «a világ erőtleneit választja Isten, hogy megszégyenítsé az erőseket»; azért, mert «más alapot senki sem vehet (a nemzetek életében sem) azon kívül, mely vettetett és mely a Krisztus Jézus». Ez alap rendületlenül állt a szűzi tisztaságú boldog Johannának életében; azért is mondta ő azon kapitánynak, kihez égi parancs folytán kellett neki jelentkeznie, hogy ez őt a királyhoz vezéreltesse: «Franciaországot egy asszony döntötte romokba és egy szűz által fog ismét fölépülni: az asszony Isabeau királyné, a szűz pedig én vagyok». De vajjon a szüzesség hol virágozik? Egyedül az Úr Jézus szeretetében, ki a Szeplőtelen Szűznek isteni Fia, a szűzek tisztasága, a szűzek örökké tartó öröme és boldogsága.

Boldog Johanna a hadviselés ideje alatt is igen sokszor gyónt és áldozott; azután és pedig ismételten hadi parancsban adta ki, hogy ne merjen senki a katonák közül csatába ereszkedni, ha a csata előtti napon meg nem gyónt és áldozott, és hogy a katonák közelében semmi rossz hírű nőnek sem szabad tartózkodnia, mert az Úr Isten az emberek bűnei miatt engedi meg a vereségeket. Mily bölcs és nemes e hadi parancs, melyet főleg a mi korunknak kellene igazán megszívlelnie, mely csak a szuronyok és ágyuk iszonytató számában bizik és nem a Mindenható Úrnak kegyes segélyében. A nyert győzelmek után pedig hálaadó isteni tiszteletet tartott, meggyőződése lévén, hogy a hála csak újabb kérés a győzelemért... Győzött is ő, megtörte az angolok hatalmát a francia földön, sőt ha a király és a főtisztek neki pontosan engedelmeskednek, ő az egész francia földet

visszahódította volna; de nem ő, nem ő, hanem az édes Jézus általa. Azért ő nyíltan ki is mondotta: «Hogy hazámat az idegenek jármából kiszabadítsam, testemet és lelkemet szüziessen kell megőriznem». A magyar költő is éneklí:

Minden országnak támasza talpköve
A tiszta erkölcs, mely ha elvész,
Róma ledől s rabigába görnyed.

Szegény hazámat is nem a már túlhajtott iskolázás, nem a fegyveres erő fogja föntartani és fölvirágoztatni, hanem az ifjak és hajadonok tiszta erkölce, mely az Úr Jézustól elválaszthatatlan. A régi és új s oly veszedelmes pogányságot a tisztátalanság hozta és hozza létre; Jézus nélkül pedig elfonnyad csakhamar a szüzi oly szép tisztaság liliuma s az így elhervadt leányok- s ifjakból csak nagy ritkán válnak jó édesanyák s apák, kik pedig a családnak s így az emberségnek is látható őrző angyalai. Maga a Szentlélek mondja: «Ó mily szép a tiszta nemzedék fényességben!» s e tiszta nemzedék csak ott virul, hol a Szeplőtelen Szűz isteni Fiának szeretete lángol. E szeretet tüze emésztí föl a gyilkos tisztátalanság piszokját, neveli a mindkét nembeli szűz-tiszta lelkeket, föntartja és fölvirágoztatja a családoktól eredő nemzeteket. Nem cifra ruhákba bujtatott leányok, hanem a szép tisztaság hófehér mezét viselő nemes szűzek s az ezekből lett igazi édesanyák fogják hazámat a gyászos végpusztulástól megmenteni: nemes szűzek s édesanyák pedig csakis az isteni Jézus családja körében virulnak... Boldog Johanna, ez égi bölcseségű hadvezér, látja egykor, hogy katonái között egy rossz személy is van: oda rohan és pedig kivont karddal és e gonoszt ő úgy megkardlapozta, hogy kardja összetört. Azért apák s anyák, az édes Jézus isteni Szívének szeretetére kérve kérlek titeket, vigyázzatok gyermekeitekre, vezessétek őket példatokkal is a többszöri szent áldozáshoz és ha kell, ellenük komoly szigort is alkalmazzatok; fontoljátok meg, hogy ők Istennek gyermekei, kikről ti egykor szigorú számot fogtok adni Urunk ítélőszéke előtt, és kik egykor irántatok az egész örökkévalóságon át hálásak fognak lenni, ha ti látható őrangyalokul fogtok fölöttük főleg a mostani oly szomorú viszonyok között hiven virrasztani.

Bölcs szülőket és tiszta életű ifjúságot adj nekünk édes Istenünk!

(Folyt. köv.)

Galambos Kálmán.

Mily érzékies még az a szív, kinek az Oltáriszentség nem elég.

Aki az Oltáriszentséget nem ismeri, nem ismeri az Isten szeretetét.

Eymard.

Ha Jézus lábaihoz térdelsz, akkor vagy közel szívéhez. Higgy és szeress!

Lacordaire.

A jó Isten a fedélzeten van.

(Coppée után.)

EGY SZEPTEMBERI vasárnapon sétálgattam a tréporti molón; azzal szóra-
koztam, hogy hallgattam a járókelők sokféle megjegyzéseit, — midőn
hirtelen megváltozott az idő. Megmozdult a tenger s a következő pillanat-
ban ránk csapott a gáton megtört hullám fehér tajtéka.

Gyorsan vissza sietett néhány halászcsonak, melyekben vasárnapi pá-
risi kirándulók voltak; szerencsésen be is érkeztek. Csak egy, a legutolsó,
nagyon nehezen tudott kifelé jutni. Négy halásznak nagy erőfeszítésére
már-már elérte a partot, s a benn ülő párisiak már-már megkönnyeb-
bülve föllélekzettek, midőn az utolsó pillanatban keresztben csapott egy
óriási hullám. Roppant erővel kapta föl a csolnakot, beburkolta tajték-
fellegével s aztán nekilódította a partnak, hogy izzéporrá zúzva. A parton
állók megrettenve kiáltottak föl.

A tajtékelhő eloszolván, a megkönnyebbülés sóhaja szállt föl a keb-
lekből. A kormányos egy szerencsés lendítése az utolsó pillanatban mégis
:k megakadályozta a szerencsétlenséget.

A kis hajó — Jeanne Marie — megmenekült. A közönség is elosz-
lott a partról, az esemény benyomása is lassankint eloszladozott a lelkekben.

Csak két tréporti nő beszélgetett még mindig az izgalmas esetről.
Hallottam, amint az idősb azt mondta a másíknak:

«Ugy-e, lányom, mi nem féltünk? Az idén nem történhetett baja sem
Cauvinnek, sem Jeanne Marienak Hiszen emlékszel... Ezen a hajón volt
az idén a jó Isten».

Valami sajátosan megkapó volt ez utóbbi mondatban. Odaszóltam az
idősebb asszonynak, hogy mit akart ezzel mondani? De nem tetszett neki
a kérdés a párisi külsejű embertől. Megfontolt tekintettel mért végig s
aztán odavágott ezzel: «Ej, ha meg is mondanám, úgy is megcsúfolna
hitetlenségével. Maga párisi».

Aztán sarkon fordult s tovább ment.

* * *

De bántott a kíváncsiság, mely különben hamar ki is elégült.

Tovább sétáltam s betérni készültem a kedves kis gótikus temp-
lomba, midőn a lelkész jött elé, kinek finom társaságát már többször
élveztem, rögtön meg is kérdeztem a dolog felől.

«A jó Isten a fedélzeten — úgymond — régi szép szokás ez itten.
Az Úrnapra sorshuzással jelölünk ki egy kis hajót, melynek árboca tövében
virágos oltárt emelünk; ide jön azután a körmenet. A pap a hajóra száll
a Szentséggel s innét áldja meg vele a parton sorakozó közönséget. Kis

énekkarunk rázendíti a Tantum ergot. Oly megkapó a sok lehajló fej, az égnek szálló hangok... Nagy megtisztelés egy-egy halászkra, amikor hajóján fogadhatja az Urat. Innét van aztán az öreg néni beszédjének értelme; ne ütődjék meg hát rajta...»

Meghatva feleltem: «Bocsásson meg, látszata se legyen megütközésnek... De hát tudja, egy hosszú élet hosszú ideig tartó hitgyöngesége úgy látszólag vissza-visszatér még... De bejutok még én is hitem révébe». S hozzátettem még, szívemen emelvén kezemet:

«A jó Isten a fedélzetem van».

A vasárnapi szentáldozások.

NÉHÁNY év előtt — beszéli Fessart atya S. J. — bőjti szentbeszédet tartottam Páris egyik plébániáján. Egyik vasárnap délfelé, kevéssel a szentmise előtt, gyóntatószékemben helyet foglaltam. Egyszerű, szegény kinézésű fiatal leány jelentkezett a gyóntatószéknél. Áthatva a vágytól, minél jobban segítségére lenni eme léleknek, kit Isten küldött hozzám, kikérdeztem élete körülményei felől. «Atyám, felelte, reggel az utcát söpröm, este goromba foltozással keresek egy kevéske pénzt.» Többet nem mondott... az igazi szegények és az igazi szentek nem bőbeszédűek. Különben is eleget véltem tudni és felszólítottam bűnbánómat gyónása megkezdésére. Megadatott behatolnom egy époly tiszta, mint alázatos lélek szentélyébe, ki az isteni világosság fénye mellett bírálja meg magát, mely még az angyalokon is talál foltot.

Mélyen megindulva ama nagy dolgok fölött, melyeket Istennek ebben a kiváltságos lélekben véghez kellett vinni, s meggondolva, milyen veszélyeknek van ez az angyali tisztaságú lélek kitéve, így szóltam a fiatal leányhoz: «Mi módon képes, gyermekem, Isten iránti hűségét megőrizni olyan emberek környezetében, kiknek nincs hitük, kik gyűlölik Istent és káromolják?» — «Minden vasárnap áldozni szoktam», felelte egyszerűen. Nem fogtam föl mindjárt az összefüggést az angyalok élete és az angyalok kenyere közt s újra kérdeztem: «De hát nem tesz semmi benyomást magára, a maga lelkére, a mit lát és hall az utcásöprők között?» És mindig ugyanazon egyszerűséggel felelte ezen szerafikus gyermek: «Atyám, én nem látok semmit, nem hallok semmit: én a szívemben élek. És ott semmi másnak nincs helye, csakis áldozásaimnak. Jézus ma hozzám jött, Jézus jövő vasárnap megint hozzám fog jönni, ez az én egyetlen gondolatom. Az én kedves vasárnapom teljesen elfoglal.» — «Áldozott már ma reggel!» — «Még nem, atyám, mivel édes anyám eltartása végett vasárnap is kénytelen vagyok az utcát söpörni, hogy pár fillért kereshessek. De

«Yenkor tizenegy órakor abbahagyom a munkát s így gyónásom után áldozhatok a déli mise alatt.» — «Mivel ennyire áhítja, gyermekem, a szent áldozást, miért ne áldozhatna mindennap?» — «Mindennap áldozni, választotta élenken, oh! az túlnagy boldogság lenne; belehalnék! Pedig nekem még nem szabad meghalnom. Mi lenne szegény anyámból!» Bőséges könyvek hullottak szemeiből. Magam is mélyen megindulva hallgattam s hallottam őt halkán mondogatni: Jézust mindennap magamhoz venni, oh, milyen boldogság lenne! Kissé utóbb megtalálta lelke azon békeséges nyugalmat, mely azoknak sajátja, kiket Isten egészen betölt. Ismét megszólalt: «Nem, atyám, Isten nem akarja, hogy a mindennapi szentáldozás gyönyörében részem legyen. A mi Urunk éreztetni akarja velem, hogy a szenvedés kenyérével kell megfizetnem a boldogság kenyerét. De ne sajnáljon engemet. A szenvedés kárpótol azért, hogy nem áldozhatok naponta». Nem sajnáltam őt: bámultam s miután megkérdeztem tőle lakása címét, elbocsátottam. Szemeimmel kísértem: ment Jézusért, ki annyira magához ragadta szívét.

Pár nappal később egy jótékonyaságáról ismert hölgy szíves volt elmenni a Montmartre-negyed azon utcájába, melyet a fiatal leány megjelölt. Szemben találta magát egy magas, sötét külsejű házzal, mely első pillantásra szegénységről és nyomorról beszélt. Miután fölment az ötödik emeletre, a látogató nő kopogott az egyik ajtón s bement egy kis szobába, melynek kinézése rögtön elárulta a szegénységet és szükségét. Vasfekvőhelyen feküdt egy asszony; alig látszott ötvenévesnek, de a szenvedés barázdákat vántott arczára és megfehértette haját. Nagy, nyitott szemei mintegy kialudtak a könyektől. Vak volt.

A látogató nő közeledett a beteg ágyához, ki a lépésekre figyelve, gyenge hangon suttozta: Te vagy az, Angéla?

Nem volt nehéz elmondani vele élete történetét, de nehéz lett volna sirás nélkül végighallgatni. Fiatal férj oldalán, ki inkább fellengős, mint gyakorlati gondolkodású volt, mihamar veszélyeztetve látta vagyont, de anyai szeretetéből merítette a szükséges erőt és bátorságot helyzete mélységeinek leküzdésére. Isten azonban úgy az anya, mint leánya lelkét szenvedésre praedestinálta s folytatta titokteljes tervét. Két gyermeket ragadott ki a halál a családi körből. Angéla egyedül maradt s nemsokára egyik csapás a másik után sujtotta. Atyja hirtelen meghalt s első szentáldozása napján érte az a mérhetetlen fájdalom, hogy anyja elvesztette szemevilágát. Ezen tizenkétéves gyermek remegés nélkül nézett a sötét jövőbe, mely előtte feltárult. Bucsút mondott kedves intézetének, kiragadta magát tanítónői és társai szerető köréből és elfoglalta azt a helyet, melyet a kötelesség, az önfeláldozás jelölt ki számára és iparkodott megmenteni az elpazarolt vagyont maradványait. Minden fáradság hiába volt. Eljött ama nap, a melyen el

kellett hagyni a lakást, melynek bérét nem tudták kifizetni... és Angéla-nak ebbe a nyomorult szobába kellett hoznia vak anyját. Ez volt a lényege a beteg elodálásának, de a szoba megtekintése és a szomszédokhoz intézett néhány kérdése mindent megmagyaráztak a látogatónőnek.

Az anya vaksága lehetővé tette ezen hősiess gyermekeknek eltitkolni nagy nyomorúságukat és a goromba munkát, melyet vállalt, hogy a szeretett beteg szükségleteit kielégíthesse. Hajnali négy órakor fölkelve, csak délben távozott az utcáról és esteli munkája mélyen benyult az éjszakába. Éjjeli nyugalma — csupasz szalmazsákon — méltó lett volna egy anakorétához s tápláléka fekete kenyérből és vízből állt. Tizenöt éves korában kezdte meg Angéla ezt az életet és nyolcz évig kitarzott mellette lankadás nélkül. Midőn gyengéd, irgalmas kezek némi segílyt nyújtottak neki, elfogadta anyja miatt, ő maga azonban tovább is a szenvedés kenyérével táplálkozott, mosolyogva mondván: hagyjanak engemet, az ige Jézusra emlékeztet. Midőn elérkezett a szegény vak számára a szabadulás órája, Angélat egy zárdába vezértem, melynek légköre az egyetlen megfelelő ezen a földön tiszta és szerető lelkeknek. Kevés ideig volt ott. Az Eucharistia sugaraiban és a szenvedés tűzében megégett, mint egy tiszta áldozat. Gyakran hallották őt ismételtetni: «Szenvedni és naponta áldozni: ez túl nagy boldogság; nemsokára belehalok».

A mely napon megkezdte mindennapi szentáldozásait, ezt írta nekem: «Atyám, ezentúl szegény Angélának minden napja vasárnap lesz. Úgy tekintem ezt a nagy kegyelmet, mint az örökkévalóság hajnalát, mert lehetetlen — csoda nélkül — élni a szeretet ilyen súlya alatt». Jézus szívében adta ki utolsó sóhaját, miközben a szeretet tűzétől égve hívta Jézust: «Jöjj, jöjj, menjünk együtt az égbe. Odafent szeretni foglak örökké, meghalás nélkül». Majd a szent Szűzhöz, az angyalokhoz fordulva: «Siettesse-tek Jézust! Oh, jöjjön!»

Ezen szűz isteni barátja valóban eljött érte. Még utoljára mondhatta neki: «Szeretlek»... néhány pillanat múlva már szemtől-szemben énekel-lette az örökkévalóságban.

H. F.

A francia templomlátogató közönség természetrajza.

Anatole France szociálista regényíró soraiból.

FRANCIAORSZÁG nem valami vallásos ország. Elég összevetni Itáliával, hogy a dolgot konstatálhassuk. Olaszországban nem csupán a nők járnak templomba, hanem a férfiak is. Sőt még ez utóbbiak többségben vannak.

S bizony Franciaországban a nők vannak e szempontból igen erős

többségben. S ez azt jelenti, hogy a férfiak vallásossága nagyon gyér. Mert sokkal nehezebb a nőnek a háztartást elhagynia a templomért, míg sokkal könnyebb volna a férfiaknak járniok oda.

Még egy bizonyíték van az olasz vallásosság erősebb volta mellett: az ottani bizalmas viszony a nép és a vallás, templom s a pap között.

Egy alkalommal egy kis római templomban voltam s elmerültem egy szószék szemléletében. Néhány utcagyerek egészen fesztelenül ment föl beléje, majd a lépcső korlátján csuszáltak le nagy-vigan.

Egy pap jött oda eközben. Természetesnek gondoltam, hogy bizonyára el fogja kergetni a gyerekeket... Egy pillanatig rájuk nézett, fejét csóválta, majd elmosolyogta magát s tovább ment. (A szenthely méltósága megkövetelte volna, hogy a nem illő viselet miatt a gyermekek megintessenek, mert még a heves olasz vérmérséklet sem menti az ily viselkedést. Szerk.)

Bresciában egy tömeges áldozásnak voltam tanúja... Hogy a látványnak jobban lehessenek szemlélői, néhány gyerek a szentély korlátjára mászott föl s lovagló ülésben nézték a szentély kiszolgáltatását. A pap nem ütődött meg rajtuk.

Itáliában a papok lelkébe nem fér a gyanú, hogy az ily dolgok alatt az istentelenség mozog. Biztosak a közönségükben.

Franciaországban már megbotránkoznak, mert sok okuk van a rendetlenkedés alatt a vallástalanság motívumát gyanítani.

Oltáregyesületünk Mária Terézia királynő korában.

AZ OLTÁREGYESÜLET nem régiben megünnepeelt jubileuma alkalmából nem lesz talán érdektelen megemlékezni egy másfélévszázad előtt főnnállott hasonló egyesületről, mely azonkívül újabb bizonyítéka annak a mély tiszteletnek, mellyel az uralkodóház az Oltáriszentségben jelenlévő isteni Felség iránt mindig viseltetett.

Ennek a régi társulatnak, melynek az akkori idők szokásához képest latin elnevezése volt (Sodalitas SSimi Altaris Sacramen) emlékét az egeri érsekmegyei országos hirű nagy könyvtár őrzi s ennek gyöngyét képezi az a vörös bőrkötésű nagy folió kötet, mely e társulat tagjainak névsorát foglalja magában 1757-től 1803-ig.

Nagy értékét ennek az albumnak nemcsak az abban foglalt s részben történelmi nevezetességű nagy emberek eredeti kézalírásai adnak, hanem az a hét darab vastag pergamenre festett remek műlap is, mely különösen mutatja e társulat tagjainak az Oltáriszentség iránti határtalan tiszteletét.

Az egyesületet Barkóczy Ferenc gróf 1745—1761-ig egri püspök, később esztergomi érsek alapította az Oltáriszentség imáadására s első tagjául a királyi családnak tagjai iratkoztak be, kik csodálatos finomságú miniature festményekben visszaadott arcképeik mellé jelmondataikat és sajátkezű aláírásaikat is bevezették a nagy fényvel kiállított albumba.

A címlapon angyalok láthatók, amint hódolva környezik az Oltáriszentséget. A röpködő angyalok virágos meg gyümölcsös kosárcákát és tálcán sziveket tartanak, jelezve ezzel, hogy nemcsak a föld legjáva termékeivel, hanem főkép sziveinkkel is hódolnunk kell az ég és föld Ura előtt. A Szentség előtt bámulatos szinpompájú imádkozó csoport látható egyháziak és világiakból. Legalant a magyar címer.

A második képen Lotharingiai Ferenc, Mária Terézia férje tünik szemünkbe, amint térdreereszkedve imádkozik a távolban tündöklő Oltáriszentség előtt, melyet koronás királyi sas ragad az ég felé. A műlapot maga a császár írta alá: *«1757. In te Domine speravi, Franciscus»*.

A harmadik képen Mária Terézia királynő áll; fején gyémánt diadém, vállán biborpalást, díszmagyar ruhája azzal a mesteri aprólékossággal kidolgozva, mely a XVIII. század festészetének sajátja. A ruhára boruló csipkekötény szinte omlani, lebegni látszik. A háttérben uszó fellegek közt aransugárkévében kenyér s egy kard láthatók. A távlatban hadisátor, vágató lovasvitéz és kürtösök tünnek föl. Biborbársonyon 4 korona, oldalt kardot tartó sas s egy pajzs fehér lapján Mária Terézia sajátkezű aláírása: *«1757. Justitia et clementia Maria Theresia»*.

A negyedik műlapon a későbbi II. József császár mint trónörökös oltároszlopok előtt biborvankoson térdel. A levegőben felhők között fényben uszó Oltáriszentség, melyet imádkozó angyalok vesznek körül. A királyi herceg vállait hermelin palást fedi. Egyik kezét szívére teszi s mintegy rámutat arra, hogy ezt ajánlja föl a szentségi Jézusnak. Alul kettős koronájú paizs. Egyik a magyar korona. Azután II. József sajátkezű aláírásával jelmondata: *«1757. Pro Deo et populo Josephus»*.

Az ötödik lap rendkívül kedves. Mária Terézia királynő négy fia díszmagyar öltönyben térdre hullva imádják az Oltáriszentséget. A kis hercegek közül ez időben még csak ketten tudtak írni. Károly herceg, kinek jelmondata: *«Fortitudo et prudentia»* és Lipót herceg, ki később II. József utódja lett a trónon. Az ő jelmondata: *«Pietate et armis»*.

Nem kevésbé kedves a hatodik festmény, melyen hét királyi hercegnő pompás magyar díszruhában térdelve imádják a fényárban lebegő Oltáriszentséget. A kis hercegnők közül még hárman nem tudtak zsenge koruk miatt írni, de a többi négynek jelmondata és aláírása rajta van a műlapon. Legérdekesebb közülök a Franciaországban életét vérpadon vesztő szerencsétlen Maria Antoniette-nek, XVI. Lajos király nejeének aláírása. — Jelszava:

«*Pietate et mansuetudine*», valóban királyi nő szájába illő szavak. Mária Krisztina ezt írta oda: «*Non mihi sed Deo*». Amália hercegnő még alig tud írni, de jelmondatát mégis oda illeszti: «*Pietate et benignitate*». A negyedik hercegkisasszony jelszava: «*Ad nutum Dei*».

Az utolsó kép végül a társulat alapítóját: Barkóczy Ferenc gróf püspököt tünteti föl, amint főpapi díszben hódolattal borul térdre a Szentek Szentje előtt. Az ő jelmondata is rajta van a műlapon: *Suaviter et fortiter*».

Mind eme képek oly tökéletes finomsággal, bámulatosan élénk színezéssel és megfelelő rajztechnikával vannak megfestve, hogy, ha történeti becsüktől eltekintenénk, mint képzőművészeti alkotások is igen értékesek volnának. A művész neve, sajnos, ismeretlen. De az a nagy múgond és fényűzés, mely az egész könyvön előmlik, azt tanúsítják, hogy az Oltáriszentség iránti határtalan mély tiszteletnek és hódoltnak a társulat tagjai már a könyv külső megjelenésével is kifejezést akart adni, ujjal meg erősítve a kath. vallásnak azt az ősrégi szép szokását, hogy a szentségi Jézus iránt való tiszteletünk kifejezésében soha sem fejtethünk ki elég fényt, pompát és bőkezűséget.*

Dr. Bozóky Géza.

Törökvilág Magyarországon.

Néhány héttel ezelőtt török küldöttség járt a fővárosban. Volt ankét, bankett, pezsgő, sétahajózás, tele asztal s minden, amit csak terem a nagy szultán birodalma. Gül Baba sírja sem maradt ki a programból s emellett a lipótvárosi Szent István-bazilika is kellő figyelemben részesült. Mikor mi a piros fezes újtörök gentleman-eket a bazilika derengő homályában megpillantottuk, rég elmúlt idők bizarr világa újult meg lelkünkben. Mikor még török volt az úr a Duna, Tisza partjain s templomaink, az Oltáriszentség békés otthonai rablók tanyáivá lettek. Füstölgő templomromok és kormos falak jelezték útjokat.

A vallás szabad gyakorlatát is megengedték, de bizony meglátszott, hogy a török az úr fölöttünk és ezt sokszor éreztette is. El kellett tűrni a nagyobb rossz elkerülése végett, midőn a török főurak istentisztelet alatt körülállották az oltári, hangos nevetés között kigúnyolták szertartásainkat és pipáikra kedélyesen az oltár gyertyáinál gyujtottak.

A hódoltság területén épen nem lehetett arra gondolni, hogy új

* Az egri egyházmegyei könyvtárban «Barkóczy Album» elnevezés alatt ismeretes műkincs fenti leírását dr. Huttkay Lipót könyvtáros úr szíves közlése alapján adjuk. Azt hisszük: igen érdemes lenne egy oltáregyesületi kiállításon a nagy közönségnek is bemutatni.

templomokat építsenek, mert hiszen a török hatóságok a keresztények kezén visszaradt templomok kijavítását vagy befedését is alig alig engedték meg. Csak sok kérésre és ajándéknyújtásra történt meg a hivatalos vizsgálat és csak ezután adták ki a javítást engedélyező, de még akkor is keresztényeket gyalázó okiratot.

Például fölemlítjük a jászberényi, 1624. okt. 16-iki ekként szóló okiratot:

«Ezen igaz beszédű iratunk oka: hogy a hatvani kerületbe bekebelezett Jász-Berényben lakó gaz keresztények és alávaló istentelenek (átkozza őket Allah, a sujtó király, egész az állapotás napjáig szüntelen) az igazságos törvényszék és a törvényes vallásgyűlés előtt (áldja Allah szerzőjét) megjelenven, előadták: hogy a hiábavaló szokásuk és balgatag véleményeik szerinti gaz imádásuk helyének, a Nagy Boldogasszony nevű szerencsétlen egyháznak haszontalan fedele és falrészei romlásnak indulván, megújítására és erősítésére az egyenes törvénytől engedelmet kérnek. A mozlím, igaz és egy Istent hívők elküldetvén s a fennírt egyházat jól megtekintvén, a nevezett keresztényeknek (száradjon rájuk a tűz- és vasbüntetés) gaz feleletét beszédökhöz illőnek és csúf megszólításukat előbb mondott szavaikhoz megfelelőnek találták. Végre a tudósítást adván, fennírt egyháznak ujítása a keresztényeknek törvényszékileg megengedtetett.»

Igy a régi krónika. Ezek ujultak föl lelkünkben, mikor az ottomán küldöttséget a bazilikában láttuk. S képzeletünk szárnyai elragadtak a jövő ezredékbe, mert lesz idő, midőn majd az ő unokáik összekulcsolt kezekkel fognak térdelni az Oltáriszentség előtt. M. L.

Jézus szenvedésének története.¹

Irtá: STANIHURST VILMOS S. J.

IME, közel tizenkilencszáz esztendeje, hogy ami Urunk Jézus Krisztus keserves kínszenvedésének betöltével meghalt a keresztfán. Azóta e szenvedés és halál emléke mindig előlép az elmúlt idők homályából, megtörve az időnek és távolságnak mindenre fátyolt szövő hatalmát.

A szent kereszt, mely Krisztus előtt a gyalázat s kínos halál jele volt, felkerült a porból az oltárookra s a bakók kezeiből a hívő szívek odaadó szeretetébe. Felszállt a trónusokra, a koronákra, a templomok ormára. A szellő őt öleli át lágyan, a napsugár első csókja az övé.

Ha pedig behunyjuk szemünket, hogy lelkünk annál tisztábban néz-

¹ A gyakran áldozók használatára.

hessen, magunk előtt látjuk szeretett Megváltónkat, fején tövisszörűvel, vállán a súlyos kereszttel, arcán kimondhatatlan bánatos, megindító tekintettel; ott áll a Kálváriára vezető út előtt s hozzánk fordulva így szól: *«Jöjjetek hozzám mindnyájan»*. . . .

S csakugyan. Attól a pillanattól fogva megindult a vándorlás a keresztet hordozó Krisztus nyomdokában. Elsőbben tanítványai, azután a távol ködéből előléptek a szűzek, vértanúk, hitvallók s a hívő lelkek milliói, mind-mind Krisztus keresztye után. S nem fog megszűnni ez az áradat, míg csak a világ fennáll.

Jöjjetek tehát ti is s lépjünk a kereszt útjára; bontakozzunk ki a világ, a test, az anyag kötelékei közül s szenteljétek időtök egy részét a megváltó szenvedésének s kínos halálának. Mert nem másért vállalta magára a szörnyű szenvedéscset s a szomorú halált, minthogy eleget tegyen a mi gonoszágainkért s megszabadítsa a mi lelkünket a kétségbeeséstől s az örök haláltól.

Mikor pedig látjátok a szentmisében vagy a szent áldozásban a hófehér Ostyát, tudjátok meg, hogy az a Krisztus Jézus néz ki annak fátyolán keresztül, ki értünk a keresztet hordozta s utolsó csöppig áldozta drága szent véréért. Azok a szemek vannak ott, melyekkel könyezett felettünk, azok a lábak, melyekkel fölfelé haladt a Golgota sziklás útján, azok a kezek, melyeket durva szegekkel tűztek oda a kereszthez.

Ha kételkednétek, halljátok az ő szavát: *«Én magam, aki szólok, vagyok itt.»* En magam vagyok itt, ki elhagytam mennyei trónusomat, az emberek üdvéért testet öltöttem s emberré lettem. Én magam vagyok itt, akit a katonák megkötöztek, a zsidók bevádoltak, Kaiphas elítélt, Pilátus megostrozott, a hóhérok felfeszítettek.

S azért vagyok itt, hogy vezesselek, ha révedeznél, világot gyujtsak a sötétben, a csüggedőnek erőt öntsek tagjaiba, ételt s italt adjak a szűkölködőnek, üdvösséget tincetek, szegény lelkek! Azért vagyok itt ime, hogy felvilágosítsam értelmet, tisztítsam emlékezetet, erősítem akaratodat, kiengeszteljelek a mennyei Atyával s megújítsam a lelkedet...

Lásd, kitarva két karom: *«jöjjetek mindnyájan hozzám, kik fáradoztok s terhelve vagytok, én megenyhítlek titeket»*.

Uram, uram, hozzád megyünk, rászégezzük tekintetünket szent arcodra, ráhajtjuk fejünket megsebzett szent válladra, átkaroljuk szent lábaidat s csókjainkkal borítjuk az őt szent piros rózsát, drága s imádandó szent sebeidet. Szeretnénk beszállani szent szivedbe, melyből szeretetednek sugara tör elő, mert *«kihez menjünk, az örök élet ígéi nálad vannak és kívülled nincs másban senkiben üdvösség»*.

*

Krisztus Jézust követni az ő szenvedésteljes útján nagy segítségünkre

Iészen Stanihurst Vilmos jézustársasági atyának könyve, melyet latin nyelvről fordítunk át magyarra. Senki tán oly élénken maga elé nem képzelte a megváltás megrázó tragoediáját s oly elevenen le nem írta, mint e jámbor szerzetes.

Ámbár negyedfél század mult el, hogy könyvét kiadta, de gondolatai

Szent Agnes. Január 21.

oly frissek, mint a márciusi ibolya s oly melegek s közvetlenek, mintha maga is szemlélője lett volna a szent eseményeknek. Nagy irói tehetséggel Krisztus kinszenvedésének egyes mozzanatait beállítja az emberi élet különféle vonatkozásaiba, mintegy oda gyűjteni látszik a kereszt tövébe minden rendű s rangu embert, hitüket erkölcsüket, munkájukat s szórakozásaikat, hogy onnan a kereszt oltárán felmagasztalt Jézus által adjon nekik tanítást,

növelje hitüket, lánggra lobbantsa szeretetüket s vigasztalja csüggedésükben, megjavítsa életüket.

Arra pedig legfőképen hasznos leszen e könyv, hogy az Oltáriszentséget, Krisztus halálának imádandó emlékét, a keresztra áldozatnak vére nélküli megújítását, az isteni szeretetnek égő csipkebokrát megkedveltesse velünk s rávegye lelkünket arra hogy minél gyakrabban magunkhoz vegyük az angyalok kenyerét, az égből hulló drága manná, Krisztusunk értünk felfeszített szent testét s igyuk szünet nélkül azt a bort, mely az égi szeretet mámorával tölt el s mely hótisztává mossa minden gyarlóságtól szegény lelkünket.

Mi sem hathatósbabb Krisztus Jézus iránt való szeretetünk lánggra lobbantására, mint az ő keserves kinszenvedéséről való gyakori elmélkedés. Lelki szemünk előtt felgyullad az isteni szeretet tüze s mi, elérzékenyedve, szívünkben mély részvétre gyulladva, a bánat által meglágyítva úgy sietünk feléje, mint mikor az éji lepke a lámpa fénye felé repül. Mi is odarohanunk Jézus keblére s elmerülünk az isteni szeretet végtelen lángtengerében.

Magát a könyvet hat főrésze osztjuk, melyeket azután több elmélkedésre bontunk fel. — A főrészek címei ezek: I. Krisztus a Gethsemani kertben. II. Jézus a zsidó főpapok előtt. III. Jézus Pilátus és Heródes előtt. IV. Megostorozás és tövissel koronázás. V. Fenn a Kálvária hegyen. VI. Jézus megváltó halála.

I. Krisztus a Gethsemáni kertben.

1. Út a kertbe. Az örök Atya segedel-mével, *ki teremtő a mennyet és földet*, az Isten fiának oltalma alatt *kinek adatott minden hatalom égen és földön* s a szent Lélek Úr Isten kegyelmével, *ki betölti a föld kerekességét*, fogok a nagy munkához, hogy leírjam Isten szent Fiának sok szenvedését s megrázó halálát, ki ugyan mint Isten halhatatlan, de hogy éretünk szenvedni tudjon, felöltötte a mi romlatag testünket.

Abban a pillanatban veszem fel a fonalat, mely-

Szent Agnes az Oltáriszentség vértanúja.

ben Jézus érettünk szenvedni kezdett. — Az evangélisták ezt így írják le: *«Kiindulván, szokása szerint az Olajfák hegyére méne, követék pedig a tanítványok a Cedron patakon át, hol egy kert vala, melyen beméne ő és tanítványai»*.¹

Négyezer esztendőnek lezajlása után végre elérkezett a megváltás isteni műve végrehajtásának ideje. Leszállott égi trónusáról a nagy Vezér, kit az Atya azért küldött, hogy *lefegyverezze a hatalmasságokat és fejedelemségeket, diadalmaskodva rajtuk szent keresztje által*.² Ki kellett lépnie a názárethi elvonultság titokzatos homályából, ki a nyilvánosságra, a szent Család idylli csendjéből az élet csatamezejére.

Az Atya bizonyágtétele a Fiú istensége mellett felcsendült a Jordán folyónál és a diadalmas Tábor hegye csúcsán. Megvan adva a jel a csatára.

Rajta hát, én Uram én Jézusom, lelkünkben lobog a láng, mi is követünk Téged. Ime a kert nyitvatárva vár Reád: *«Jöjj szerelmesem, menjünk ki a mezőre... Jöjjön az én szerelmesem az ő kertjébe»*.³

Krisztus az ő szent csatájára a kertet választotta ki, hisz az ember elsőben is a kertben szállt pörbe az Istennel.

De vajjon hányan kísérik a mi vezérünket az ő csatájába, hányan állnak melléje az ő viadalában?

Mikor a *király harcra kelendő más király ellen*⁴ országából útra kél, nagy kíséret csatlakozik hozzája. Gyalogos és lovas csapatok sűrű hadosztályai vonulnak fel előtte, vezérek s államférfiak állnak oldala mellett; szállító kocsik töméntelen sora követi...

Mikor M. Tullius Cicerót Clodius tribun száműzetésbe küldette, csaknem tízezer ember kísérete ki az államférfiút a város kapujáig. S valamenynyien fekete ruhát öltöttek magukra mély gyászuk jele gyanánt.

Ime, nem egy országnak, de az egész világnak, nem néhány polgárnak, de az egész emberiségnek javáért s megváltásáért, nem pusztuló és romlatag kincsekért de az örök üdvösség megszerzéseért kél útjára a mi királyunk s vezérünk, a mi Urunk Jézus Krisztus.

S hol van az általános nagy gyász, ki szegődik kíséretébe?! Minő magányosan áll, minő elhagyatott ittköztünk a földön, kinek milliók szolgálnak fönn az égben.

A szentírás csak három apostolát említi mellette...

Mielőtt nyomdokaiba lépniék, két dolgot állítsunk lelki szemünk elé: az Atya *igazságosságát*, ki szentfiának vállaira oly súlyos keresztet rak s a Fiú *ügalmasságát*, ki annyi szeretettel karolja azt magához. Az

¹ Máté, 26. 30. Luk. 22. 39. Ján. 18. 1.

² Kolossz. 2. 15.

³ Ének. 6. 7. 11.

⁴ Luk. 14. 31.

első arra indít, hogy az őszinte bánat könnyeit fakassza szemekből, a másik meg hogy nagy szeretettel boruljunk Krisztus lábai elé. Ezzel a két érzéssel, a bánattal s szeretettel tanyát ver a szívünkben az erős elhatározás Krisztus követésében, vagy szent Dávid szerint a tökéletes élet alapelve: *«Irtózás a gonosztól s a jó cselekedetek folytonos gyakorlása.»*¹

Szívünk e két meleg érzésével, bűneink fölött való mély bánattal, szent keresztedhez való erős ragaszkodással követünk Téged oh Jézus, oh irgalomnak s megváltásunknak Istene, ki vagy az út s az örök élet. Az lesz a jelszavunk, amivel Ethai borult Dávid trónja elé: *«Él az Úr és él az én uram királyom. Akármely helyen lésszesz, uram-királyom, akár halva, akár élve, ott lesz a te szolgád.»*²

Erősen felteszem magamban, hogy úgy teszek, mint ez a hűséges Ethai, Dávid csatlósa... Bárhol légy, oh Jézusom, akár a gethsemáni kertben, akár Kaiphás házában mély hallgatásban elmerülve, Heródes udvarában a gyalázat tüzeiben, vagy a Kálvária ormán haldokolva, akárhová jutsz, ott találod magad mellett a te hű szolgádat. Részt is kérek magamnak mind-abból, miket szenvedsz, mert tudom: *ha szenvedünk együtt, együtt is országlunk...*³

Ford. Lukácsy István.

Jézus és szent Terézia.

SZENT TERÉZIA egykor megy a zárda folyosóján s egyszerre egy kis fiúcskát lát maga előtt; bámulva kérdezi, hogy hogyan jött oda és mi a neve? E kérdésre a kis fiú válaszul adja: *«Ha nevemet tudni akarsz, mondd meg először, mi a te neved?»* — *«Jól van»*, feleli a szent zárdaszűz, *«az én nevem: Jézusról nevezett Terézia.»* — A kis fiú erre szeretetteljesen mosolyog és isteni fény ragyogja őt körül, azután pedig válaszolja; *«Én Teréziáról nevezett Jézus vagyok»*. Mire az isteni látomány eltűnik.

Ez a csodálatosan titokteljes egység valóban létesül minden méltóan áldozónál; nemcsak az ő neve fűződik a mi keresztnévünkhöz, hanem az isteni Gyermek maga jó hozzánk az ő szent teste- és vérével, mennyei kedvességgel mosolyog reánk és nálunk, szívünkben marad, miként azt Ő is ezen szavával kifejezi: *«Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, énbennem marad és Én őbenne.»* Csak a néhány évtized előtt elhunyt Vértesy Teréznek, e szent életű magyar leánykának még halálos ágyán is eszméletén kívül ejtett ezen szép szavai mélyen vésődjenek szíveinkbe: *«Jaj, csak halálos bűnöm ne legyen, midőn a szentáldozáshoz járulok.»*

Galambos.

¹ Zsolt. 36. 37.

² II. Kir. 15. 21.

³ II. Tim. 2. 12.

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR.

Az Oltáriszentség a nép között.

Levél.

A GYAKORI szentáldozók száma plébániánkon az édes Jézus szentséges Szíve tiszteletének terjesztése és terjedése által szaporodik legjobban. Ugyanis, kik e társulatban vannak, azoknak nagyobb része a hónap első péntekén a szentáldozáshoz is járul. *Ezek száma 70—80-ra tehető*, mi már magában véve is nagy kegyelem az Úr Jézus részéről oly községre nézve, ahol ezelőtt a husvéti és karácsonyi szentgyónáson kívül alig akadtak néhányan, hogyévközben is szentgyónást végeztek. *Vannak, kik minden vasárnap járulnak a szentáldozáshoz: 54-en.* Könnyekig hat az emberre, ha látja, hány lélek tesz tanúságot szeretetéről édes Megváltójához, midőn a vasárnapot nem csak testének pihentetésére, hanem lelkének táplálására, szíve vágyának betöltésére használja; igazán megérti az ily lélek az Úr Jézusnak ama hívő szavát, melyet a világ által meggyötört lelkekhez intéz, midőn mondja: «Kik fáradtok és terhelve vagytok, hozzám jöjjetek és én megenyhítelek titeket». Áldassék érte kegyes Megváltónk, hogy módot talált a szentáldozás létesítése által, hogy ki valóban szereti, szeretve egygyé is lehessen vele. A hetenkinti szentáldozók között férfiak is vannak, még pedig nem az öregebbek közül; vannak továbbá hajadonok is szép számmal, szóval egyre szaporodik azok száma, kik számolva a világgal, sietnek Jézus szerető Szívében megnyugodni. Örömtölti el az ember szívét, ha látja, mint gyújt az Úr Jézus szeretetének szikrája és borít lángba szíveket és lelkeket s miként veti ki az emberből a bűnös hajlamokat, habár lassan is. Mily jól esik látni, hogy hány lélekkel cserélheti fel az Úr Jézus a szűk szentségházat, hogy bele szálljon és ott óhajtása betellessék, kinek óhajtása az emberi lelket boldoggá tenni és ezt a szent áldozás által meg is teszi oly léleknél, ki igyekszik saját

természetét, eszét, sőt ha szükségessé válna, még életét is áldozatul hozni szeretett Jézusának. Hanem ami legszebb, hogy a hajadonok büntől még tisztább szivei nyílnak meg az édes Jézus szeretetére és az Ő befogadására és vasárnaponkint legalább felajánlják neki lakásul sziveiket, lelkeiket, hogy az Ő sziveik által forrón szeretett Megváltójuk, a szentáldozás által vegyen lakást náluk és szentelje meg őket jelenlétével. Az elmúlt év adott alkalmat reá, hogy ezen hajadonok némelyikének az Úr Jézus kegyelméből a gyakori szentáldozás áldásos hatásairól szólhattam, kikben meg lévén a jóra kész szív és akarat, mert vágyaik beteljesülése céljából, (mit azonban akkor eltitkoltam előttük) minden szentmise alkalmával egy kis imát kértem, hogy végezzenek szándékomra, minek az lett örömteljes következménye, hogy a hajadonok javarésze letörve a világ csábításainak erős gátját, nem törődve a nehézségekkel, mert ebből is kijutott nekik, gúny és csipős megjegyzésekkel, kiállottak bátran mindent, amit ily esetben a gonosz lélek az emberek által szokott velünk cselekedni, hogy megmutassák a világot annyira szeretőknek, hogy igenis nincs a léleknek, a szívnek nagyobb boldogsága, mégha fiatal és életének legszebb virágában van is, mint maga a minden boldogság tengere: az Úr Jézus. És hogy az nem pusztá képzelem, megmutatták tettel is, midőn azt a világ fiai legkevésbé sem tették volna, hogy a fiatalság legkedvesebb élvezetéről, a táncról és mulatásról lemondottak, holott nekik még szülőik sem tiltották talán, mert búcsú volt. De láttam a veszélyt, mely a lelket ily alkalommal erkölcsileg fenyegeti, egy intés elég volt, hogy fékezve a test szenvedélyeit, a természetet megtörve ott hagyták a sokak által annyira kedvelt lelket ölő mulatságot, nem törődve a gúnyos megjegyzésekkel s egyéb előfordult kellemetlenségekkel. Kielégítette őket azon tudat, miszerint ezen silány élvezet helyett örökké tartó vigszágot ígér az édes Jézus nekik. Adjon is, kiért mindezt megtették, az Úr Jézus soha véget nem érő vigszágot a másik életben, itt pedig bátor és erős szívet, hogy tovább is bátran küzdve a világgal, győzhessenek. Ha pedig az ily szellemben nevelkedett hajadonok Isten rendelése folytán a családi élet élére kerülnek, akkor teljesíthetnek igazán missziót, mert ők már áthatva az Úr Jézus szeretetétől, nem az anyagiakat tartva szem előtt, hanem Jézus boldogító szeretetét igyekeznek a gondjaikra bizott lelkekbe bevésni és abba megtartani azt s így lehetnek egy nemzedéknek, mely utánuk következik, hittérítői. Mily édes érzése a szívnek ezen gondolat. Oh bár sok ily sírig tartó példakkal találkoznánk a keresztyény életben! De fájdalom, sok e tekintetben még a hiány. Részemről nem mulasztottam és nem is fogom elmulasztani, hogy a fentnevezettekért naponkint ne kérjem az Úr Jézust, hogy ne engedje őket szentséges Szívétől elszakadni, hanem még akik távol vannak, azokat is vonja magához.

Kérem azért legalább az *Örökimádás* olvasóit, hogy úgy maguk, valamint az ily fiatal lelkek erkölcsi életének megváltoztatása, nemkülönben lelkünk üdvössége elnyerhetése végett is *vegyék az Úr Jézust minél gyakrabban magukhoz a szentáldozásban.* Ne kerüljék azt, kit a földi életben látszólag kerülhetnek ugyan, de az örökkévalóságban, vagy mint kegyes Üdvözítővel, vagy pedig mint akkor már kérelhetetlen szigorú büntető bíróval, de minden körülmények között meg fognak ismerkedni, csak az utóbbi be ne következzenek.

Vannak továbbá, kik hetenkint 3—4-szer is járulnak a szentáldozáshoz, köztük magam is. Így minden nap volt plébániánkban lélek, ki kész volt szeretett Üdvözítőjének szállást adni az elmúlt évben. (Folyt. köv.)

A kenyérkérdés megoldása.

A MAI világnak ép úgy, mint az összes koroknak egyik legfőbb kérdése a kenyér-kérdés. Élni kell s kenyér nélkül az emberiség nem élhet. A Miatyánk-ban is arra kérjük a mennyei Atyát: «mindennapi kenyeredet adjad nekünk». Krisztus isteni-lelkével bepillantott a világ összes korszakaiba s látta, hogy ezen kérdés megoldása körül fog lejátsszódni az emberiség történelme.

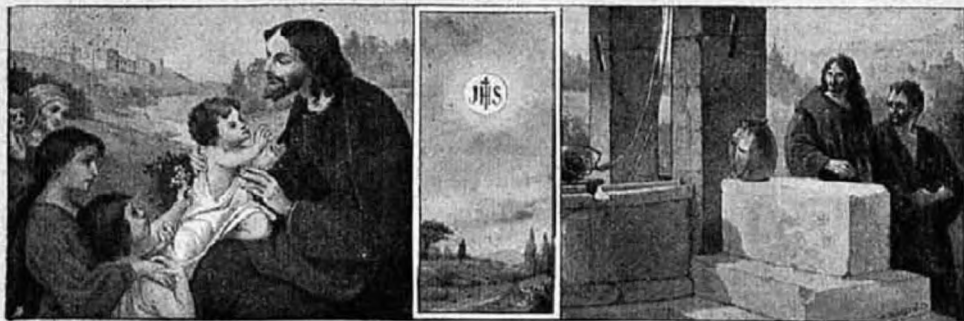
X. Pius pápa — isteni sugallatra — egy rendeletével új rendszer szerint akarja a kenyér-kérdést megoldani. Ezen rendelet, mely a gyakori és mindennapi szentáldozásról szól s melyet 1905-ben, december 20-án adott ki, lesz hivatva a világot szellemileg és anyagilag megújítani. Mert ebben a rendeletben foglalt eszme a kenyér-kérdés megoldásának legjelesebb rendszere, milyent a világ összes bölcseivel együtt ki nem találhatott volna s soha ki nem találhat.

A kenyér-kérdésnek ez új megoldási rendszere oly széleskörű, oly óriási méretű s kihatásaiban oly átalakító, hogy az emberiség anyagi, szellemi s lelki világát a legmagasabb színvonalra képes emelni.

Az ember testből s lélekből áll. Úgy a test, mint a lélek táplálékra szorul, ha élni akar. Az *Élő Kenyér*, mely az égből szállott alá, táplálja a testet is, a lelket is. A lelket kialakítja Isten tervei szerint s az így kialakult lélek oly erőket fejt ki, melyekkel megoldódnak az anyagi kérdések is.

Élet kell az embereknek. Több élet, bensőbb élet, melegebb élet, szeretetteljes élet. Ezt az életet csak az élet Szerzője adhatja, ki midőn magát a gyakori szentáldozásban az embernek adja, egyúttal bőséges, meleg, benső, szeretetteljes életet ad. Az összes emberi bajok gyógyításának kérdését megoldja az Élő Kenyerének gyakori és méltó vétele, ez élő kenyérrel való rendszeres táplálkozás.

Reviczky Aladár.

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

Az ifjúság gyakori szent áldozása.

AZ ALPESEK vidékén működő buzgó pap ezeket írja: A gyakori szent áldozást az iskolásgyermekeknél is erőmhöz képest előmozdítom s egyik-másik eset nagy örömemre szolgált már. Álljon itt néhány példa a sokból: Egyik gyermek gyakran az által készül a szent áldozásra, hogy másoknak, még a szolgálóknak is segít; fát, vizet segít nekik hordani stb. Oktatja a cselédet, mily nagy kegyelmeket nyerhet, ha a kilenc pénteket megtartja és tanítása soknál nem veszett kárba. Nagy örömmel mondta el nekem egy másiknak az anyja, hogy leánykája az első szent áldozása óta föltűnően megjavult. Májusban oltárt állított föl a bold. Szűznek s kisebb testvéreivel megtartotta ebben a családban először a májusi ájtatosságot. Kis öccsét figyelmeztetgette, hogy mikép kell másokkal megférti s ő maga jó példájával megmutatja, hogyan kell engedelmeskedni.

Egy harmadik kis hívem másokat toboroz maga köré, buzdítja őket az önmegtágadás és kisebb áldozatok gyakorlására s gyakran rábeszéli őket, hogy járuljanak vele az Úr asztalához.

Kérdezték az egyik gyermeket, aki az első szent áldozásra készült, hogy miért megy oly örömmel s oly gyakran gyónni. «Azért, mert, ha gyónom gyarapodik bennem a megszentelő malaszt» — felelte a kérdezt. Mily jól értette meg ez a gyermek ezt az isteni adományt és annak hasznát! Bizonyos gyermek oly szerencsétlen volt, hogy fájdalom, már igen korán veszítette el lelkének ártatlanságát. Könnyel áztatott szemmel mondogatta később, mikor az ártatlanság nagy becséről hallott: «Én minden szent áldozásnál kérem a jó Jézust, hogy adjon vissza egy kicsit elveszített ártatlanságomból.»

Egyik szegényebb család gyermeke gyakran kisebb testvéreinek fölügyeletével van megbizva. Multkor ezt beszélte el: «Ha kis öcsém

nem akar nyugton maradni s civakodni kezd, mondok neki egyet-mást a jó Jézusról s a szentekről. Erre aztán elcsendesedik s erőt vesz magán.»

Azonban ezek a gyakran áldozó gyermekek az ő buzgóságukban nem elégesznek meg azzal, hogy csak gyermekeknél apostolkodjanak, hanem a felnőtteket is meg akarják a jó ügynek nyerni. Egyiknek nagyanyja már évek óta nem járult a szentségekhez. Kis unokája gyakran kérte, hogy tegyen már egyszer eleget keresztény kötelességének, de hiába. A kiesike nem vesztette el reményét, hanem sokat imádkozott e szándékra s egy évi állhatatos ima után beteljesedett az óhaja. Egy másik rábirta anyját, hogy azontúl a szent gyónás után ne csak egyszer, hanem kétszer, sőt többször is járuljon az Úr asztalához.

Némelyik anya a szent áldozást nevelőeszközzül használja. «Ha megteszed, amit kívánok tőled, megengedem, hogy holnap a szent áldozáshoz mehess», így szólnak és a gyermek örömmel teszi meg, a mit követelnek tőle. Egy anya azt mondta: «Lányomnak nem szerezhetek nagyobb örömet, mintha megengedem, hogy a szent áldozáshoz járuljon.»

A hősök unokája.

Egy kis fiúcska, aki jól tudta, mire való a gyónás és a szent áldozás, de meg szerette is gyakorolni mindkettőt, szomorúan tapasztalta, hogy az ő édesapja sohasem gyónik. Talán hallotta is, hogy édesanyja többször, különösen husvét és karácsony táján, mennyire biztatja férjét, hogy jó lenne már egyszer meggyóni. A bátor fiúcska egyszer nagyot gondol és odaáll szerényen atyja elé és így szól hozzá:

— Édes drága jó apám, nem is képzeled, mennyire megörvendeztetnél minket, anyámat és engemet, ha te mielőbb meggyónnál.

— Ugyan, gyerek, mi jut eszedbe? Hagyj békét nekem a te ostoba gyónásoddal!

— Jól van, atyám; addig, míg meg nem gyónsz, kenyéرنél egyebet nem eszem, víznél mást nem iszom.

— No majd elválík, hogy hány zsákkal telik? — Mondotta nevetve az atya.

Vacsoránál a kis hittérítő kenyeret evett és vizet ivott és minden más ennivalót elmellőzött.

— Gyerekeskedés — mondotta rá az apa. — Csak rajta, ha neked ez jól esik.

A következő napon az ebédnél a fiú ismét csak kenyeret evett és vizet ivott. Az apa bosszankodott és duruzsolt a fiúra, hogy miért nem eszik mást. A fiú kitartott.

Mikor azonban még a következő napon is állhatatos maradt a fiú,

az apa végre megsokalta a fiú önkéntes bőjtjét, amelyet őmiatta vállalt magára s így szólt fiához:

— No, csak egyél már ma mindent, mert holnap reggel gyónni megyek.

Úgy is lett.

Nem lehetetlen, hogy a jó fiú ezzel mentette meg atyjának lelkét, mert az aztán Isten szive szerinti életet élt és gyakran áldozott.

Az Oltáriszentség becsületrendje.

Franciaországban a pokol dühével dühöngenek az egyház ellen és mindazt megsemmisíteni akarnák, ami Istenre, szent vallásunkra emlékeztet. Így a többi között kitétek az iskolákból a keresztek.

Így történt ez a többi között N. városában is. Az iskolás fiúk szomorúan nézték, hogyan veszik le az iskola faláról a keresztet és mint viszik el onnan. És mit tettek a fiúk? A következő napon minden gyermek egy-egy kereszttel a mellén jelent meg az iskolában. A tanító látván a fiúk mellén a keresztek, iszonyú dühbe jött és megparancsolta, hogy azonnal vegyék le és rejtsek el a keresztek. A megszeppent fiúk engedelmeskedtek egynek kivételével, aki a szigorú parancs dacára is meghagyta mellén a keresztet. A tanító büntetésre ítélte a nem engedelmeskedő fiút. Valamit le kellett írni. A fiú megírta a büntetést, de a keresztet nem tette le. A tanító megkétszerezte a büntetést, kétszer kellett ugyanazon szöveget leírni. A fiú szépen, tisztán leírta kétszer de a kereszttel a mellén érintetlen maradt. A tanító nem tágitott a büntetést többszörösítette, egész 500-szorig. Az állhatatos fiúcska leírta a szöveget ötszázszor is, de a keresztet nem tette le. Végre is a tanító látván a fiú dicséretes állhatatosságát és a kereszthez való ragaszkodását, beszüntette a büntetést és többé nem zaklatta az erős hitű tanítványát.

Egyesületi élet és szervezkedés.

Az ország szívében. 1909. december 20-án, hétfőn délután tartott az egyesület választmánya a terjesztőnőkkel együttes ülést, melynek egyik tárgya volt a jubileumi ünnepek előkészítéséről szóló jelentés. Az ülésről, melyen jelen voltak Kánter Károly prelátus, igazgató, örgróf Pallavicini

Edéné elnök, Kiss Aladárné ügyvezető alelnök és a választmány legtöbb tagja, a következőket jelentjük:

Koch Ferencné titkár és pénztáros bejelentette, hogy november végéig a bevétel 24.669 korona 34 fillér, a kiadás 21.495 korona 27 fillér volt. Készpénz 3174 korona

14 fillér, tartozás 7610 kor. 10 fill. Több egyházmegye már beküldötte a tagsági díjakat, a többiektől az év végére reményli azokat. Dr. Zlinszky ügyész Hamar Luiza jelentékenyebb hagyományáról számol be. Nevezetesen mozzanata volt a választmányi gyűlésnek az igazgató abbéli jelentése, hogy Varga Mihály a «Reménységünk» szerkesztője az «Örökimádás» folyóirat javára és gyarapítására, a «Reménységünk» szerkesztésétől visszalép és lapját az «Örökimádás»-sal egyesíteni hajlandó, úgy hogy előfizetői az így megerősödő «Örökimádás» folyóiratot fogják ezentúl kapni.

Igazgató jelenti, hogy Asbóthné úrnő száz koronát adott a jubileumi év alkalmából, hogy január 8-ától 16-ig engesztelő novena lesz az Örökimádás-templomban, amidőn a szentbeszédek Riesz X. Ferenc jézustársasági atya fogja naponkint délután öt óraker tartani, az utolsót pedig dr. Kohl Medárd segédpüspök fogja mondani.

Igazgató köszönetet mond dr. Jehlicska lelkész úrnak, aki az advent folyamán a pénteki munkaórák alatt magas szárnyalású konferenciákat tartott az úrnők számára.

Igazgató a jelenlevők nagy lelkesedése között meleg szavakkal üdvözölte az örgróiné elnökasszonyt névünnepe alkalmából, melynek kapcsán konferenciabeszédet tartott az Úr Jézus szeretete és áldozatkészségéről, mely egyaránt nyilatkozott meg a világra születése és a legiölségesebb Oltáriszentség elrendelése által.

Igazgató jelenti, hogy az Oltáregyesület május hóban megtartandó jubileumi ünnepségeire a nagyméltóságú püspöki karhoz, valamint az összes hitbuzgalmi egyesületekhez szóló fölhívás már kikerült a sajtó alól és azokat az Oltáregyesület irodája még a nagy ünnepek előtt szétküldi az egész országban.

Mátyás király szülővárosában. Kincses Kolozsvárról örvendetes hírek érkeznek. A kolozsvári Oltáregyesület november hó 7-én tartotta imáadását és gyűlését, melynek értelmében az összes elhunyt egyleti tagokért gyászmisét mondtak. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg korán elhunyt Cordata nővérrel, Zichy Nándor grótot táviratilag üdvözölték; a főpásztorért közösen imádkoztak névnapján. Üdvözölték az elnöknő asszonyt. A szentbeszédet dr. Szentiványi Róbert tanár tartotta.

Marosvásárhely. Az Oltáregyesület társadalmi akciója. Az Oltáregyesület helybeli fiókja október 17-én tartotta ezidei közgyűlését Hatfaludy Istvánné elnöklése mellett. Az egyesület igazgatója, Karácson Márton mélyreható visszapillantást vetett a lefolyt több évi időszakra, végső eredményként megállapítva, hogy ámbár a tagok az imáadásai vasárnapokon példás buzgalommal látogatják a legméltóságosabb Oltáriszentséget, a templomon kívül mégis kevés élelenség mutatkozik. Pedig az Oltáregyesületnek nagy társadalmi hivatása van. Az Úr Jézus házának felruházása és ékesítése

összehozza a lelkeket s e munka nemesítőleg hat a családokra és egyesekre egyaránt. A nagyobb és elevenebb élet céljából az Oltár-egyesületnek új forrásra van szüksége. E forrást véljük föllelni a nagyobb lányok Mária-társulatának tagjaiban, akiket egyesületünknek meg kell nyernünk. A pénztári jelen-

tés fölolvása után az igazgató indítványozza, hogy ez évben 30 K összeget küldjön az egyesület a központnak. Bemutatja a közgyűlésnek Frána Péter felső kereskedelmi iskolai tanárt, aki Kolozsvárról jött át, ott is az Oltár-egyesület titkára volt s ebben a működési körben óhajtaná látni a marosvásárhelyi egyesületben is.

IRODALOM.

Baylon szent Paszkál. Irta Porrentruy, fordította Reviczky Aladár. 138 oldal. Ára 80 fillér, kötve 1.20 korona. Kapható a lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

Semmi sincs oly nagy hatással az ember életére, semmi sem képes jobbá, tökéletesebbé, szentebbé tenni az ember életét, mint az Oltáriszentség.

Erre egyik legszebb példa Baylon szent Paszkál élete, melyet a főnti munka tár élénk. Ebből láthatjuk, hogy az eucharisztikus Úr Jézus a legjobb nevelő, aki oly bájossá, oly költőivé, oly magas szellemi színvonalúvá tudja tenni az életet, hogy a mennyei élet előízét érzi ki az, ki ez élet-rajzot olvassa.

Baylon szent Paszkál ferencrendi testvér volt, ki az Oltáriszentség titkába oly mélyen behatolt, azt annyira szerette, hogy a sok szent közt is ő alakította ki mintegy legtökéletesebben az eucharisztikus életet. Ezért tette meg őt XIII. Leó pápa az összes Oltár-egyesületek patrónusává. Ezért kellene úgy a gyakran áldozóknak, mint az Oltár-egyesületek tagjainak e Szentnek életét megismerni, hogy azt utánozva önmagukban is úgy át-éljék a szentségi Úr Jézus életét, mint szent Paszkál.

Ez életrajz 22 fejezetből áll, nemes egyszerű, de költői stílusban átültetve magyar nyelvünkre. Minden sora az Oltáriszentség illatát árasztja s midőn olvassuk, az Oltáriszentségnek mindeneket átalakító, újjáteremtő légkörében érezzük magunkat. Fordító azt kívánja, hogy e szentnek életébe való hatolás váltsa ki a gyakori szentáldozást, mi reméljük, hogy ez életrajz, mint remek példa, sok követőre talál s magyar testvéreink közt is kialakítja az eucharisztikus lelkületet. Olvasóinknak a legmelegebben ajánljuk e jeles művet.

ÖRÖKMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM. *Feisz Hugolin*: Az Oltáriszentség titkai. — *Clara Adoratrix*: Üdvözet. — *Dr. Vucskics Gyula*: Mit akar az Oltáregyesület? — *Reviczky Aladár*: Szent-Paszka! életrajza. — *Galanbos Kálmán*: Az orléansi szűz. — *Lukácsy F.*: Jézus szenvedésének története. — *Timár Kálmán*: Régi magyar szentségi társulataink. — A gyakorlati áldozás csodái. — *Reviczky Aladár*: Gyakori szentáldozás. — *Humboldt* levele barátjához. — *Dr. Szyllaba Emil*: Gyermekvilág. — Az indiánok éjféli miséje. — Rőptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet és szervezkedés. — *Vargha Damján dr.*: Irodalom.

AZ OLTÁRISZENTSÉG TITKAI

Szeretet az Isten.

LESZÁLLOTTAM az égből — mondja az isteni Üdvözítő — nem hogy az én akaratomat cselekedjem, hanem annak akaratát, ki engem küldött.¹ És ezt meg is tette! Jézus szentséges Szive annyira szerette az embereket, hogy semmi fáradságot nem kimélt, hanem kimerítette önerejét, hogy irántunk való szeretetét megmutassa. Mindent, mit megtehetett, megtett, mindent, mi végett küldetett, beteljesíté. Végre mondá: «Atyám! Én téged dicsőítettelek a földön, a munkát elvégeztem, melyet rámbíztál, hogy megcselekedjem».²

És Ő mégis szívének egész szeretetével még egyet kívánt: hogy szeretetei, övéi közt maradhasson látható, megdicsőült emberi alakban, egész a világ végezetéig. Szive, lelke, egész valója égett e vágytól, ez óhajtól; csak közelünkben óhajtott lenni, csak nálunk kívánt maradni. «Gyönyörűségem az emberek fiaival lenni.»³

De a mennyei Atya akarata az volt, hogy miután elvégzendit azt, mi reá bízott, ismét visszatérjen Hozzá, ahonnan jött, hogy ismét megdicsőítessék azon dicsőséggel, melyet birt Nála, mielőtt e világ lett. Másodsorban a mi javunk is úgy kívánta, hogy Ő ismét visszatérjen dicsőségébe. «Fiacskáim — így szólt apostolaihoz és hozzánk is az ő személyükben — még egy kevésse veletek vagyok, mert immár ahhoz megyek, ki engem küldött, az Atyához megyek. Ezeket szólottam nektek, szomorúság tölti

¹ Ján. VI. 38. ² U. o. XVII. 4. ³ Péld. VIII. 31.

be szíveteket. Hasznosabb azonban nektek, hogy én elmenjek, mert ha el nem megyek, a Vigasztaló Szentlélek nem jő hozzátok; ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok. Elmegyek helyet készíteni nektek, hogy ahol én vagyok, ott legyetek ti is. Én kérem az Atyát éretetek, hogy akármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek».¹

Ezek után Jézus emberi, látható alakban nem lehetett jelen közöttünk. De «mivel övéit szerette, kik e világon valának, mindvégig szerette őket»,² szíve végtelen szeretetre gyuladt és sajnálta őket itt hagyni. Egy módról gondoskodott, hogy vágyát teljesíthesse, szeretetét kimutathassa és jelenlétét megörökítse. Ezt bölcsesége találta ki, mindenhatósága pedig megvalósította.

«Ne háborodjék meg a ti szívetek és ne féljen — mondotta ezek után — mivelhogy most Atyámhoz megyek, de békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek.»³ És Jézus most körültekintett az egész világon. Fölkutatta az egész földet, mit adhatna gyermekeinek emlékül? Mivel örvendeztethetné meg őket? Mivel is oszlathatná el szomorúságukat? Hogy közöttük legyen folyton és minden helyen? Isteni bölcsessége kereste a módot; kereste, hogy hogyan és mikép táplálja bennök az életet, azt az isteni életet, mely beléjük öntetett a Szentlélektől a keresztségben? Azután tekintetét a messze jövőbe függeszté s látta azt az időt, mely az idők végén be fog következni; amidőn a gonoszság mindent eláraszt és megjelenik a bűn embere, ki majd mindenben túlteszi magát, ami isteni, ami szent. Látta, hogy övéi mily szomorú állapotban lesznek majd, mennyire üldözni fogják őket s ők mennyit fognak szenvedni Érette. Látta őket nagy elhagyatottságukban megvetve mindenkitől, mély szomorúságukban és teljes vigasztalatlanságban. Kereste tehát a módot.

De nem talált semmit, ami nekik megfeleljék; semmit eléggé magasztost halhatatlan lelkők számára; semmit eléggé gyöngédet megkínzott, megtört lelkőknek; semmit erőset, éltetőt, növesztőt az örökéletre teremtett lelkők számára; semmit, mi alkalmas leend majd őket vigasztalni, bátorítani; — szíve, mely oly telve volt égő szeretettel, megesett, megkönyörült rajtuk és elhatározta, hogy övéi közt marad mindvégig a legcsodálatosabb módon. És a mennyei Atyjának tetszett egyszülött Fia szeretete, elhatározása.

Ama napon tehát az Úr Jézus nagy szeretettől az emberek iránt elragadtatva: önmagát adta, ajánlotta fel nekik, egészen, osztatlanul, testlélkét, istenségét, emberségét, egész lényét egyszer és mindenkorra egész a világ végezetéig; és ezt isteni módon, isteni alakban, a legcsodálatosabb jelenléttel mindenütt és mindenki számára: a legfölségesebb Oltáriszent-

¹ Ján. XV. XVI. XVIII. 8. ² U. o. XIII. 1. ³ Ján. XIV. 17.

ségben a kenyér és bor színe alatt. Fölkiáltott tehát azon öröktől fogva elrendelt órában: «Nem hagyok árván titeket, köztetek leszek, hogy a ti örömtők teljes legyen; mert ime! én veletek vagyok a világ végezetéig»¹

Ó, isteni bölcsesség! nem találhattál alkalmasabb eszközt és csodálatosabb módot, mivel a kenyér és bor színe alatt, ó! velünk maradhatsz, mindenütt és mindig. Valóban! Az a kenyér a te tested, az a bor a te véred! Hiszem, hogy az Oltáriszentségben jelen vagy mint Isten és ember — a legcsodálatosabb módon.

O, édes Jézus! Imádjuk imálandó szeretetedet. Köszönjük határtalan jószágodat. Megismertük, hogy Te vagy irgalmas Istenünk, ki szeretetednek mindent végtelenül felülmuló bizonyítékát adad. Érezzük, hogy boldoggá tettél minket, mert számunkra az Oltáriszentségben való jelenlétet által a jelen és az örök élet legtisztább, legszentebb örömeit szerezted.

Ó szeretet szent emléke: legméltóságosabb Oltáriszentség! Mi lenne velünk, ha te nem volnál köztünk? Mane nobiscum Domine — maradj velünk Urunk! Hisz nálad, benned, általad van az élet.

Ó emberek! Ime az isteni Szív, mely annyira szerette az embereket. Ó nem kényszerítettet, hogy köztünk maradjon, jóvolta, szeretete vitte rá; itt vagy az Oltáriszekerényben, mert maga akará. Mit tegyünk? Mit szójunk e szeretet láttára? «Az irgalmas és könyörülő Úr emléket szerzett csoda-tetteinek; eledelt adott az öt félöknek».² Vajjon megfontoltuk-e nagy irgalmasságát? Avagy megháláltuk-e nagy jószágát?

Édes Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben! Te eleven kenyér, ki az égből szállottál alá; Te szüntelen köztünk lakozó örök szeretet; Te angyalok eledele és áldásnak kelyhe! Ó, hitünknek titka és minden csodák csodája! Ó, Úr Jézus! az éltető, felséges és az Oltáriszentségben elrejtett Isten és Üdvözítő: irgalmazz minékünk! Hogy ennek a csodálatos Szent-ségnek mély és alázatos hitét, becsülését és iránta való tiszta és öntudatos ájtatosságát bennünk megtartsad és öregbítsed: mi bűnösök, kérünk Téged, hallgass meg minket!

Feisz Hugolin.

A három bölcs király s az agg Simeon Szűz Máriánál találták meg a kis Jézust, mi is Ónála keressük.

Amennyi vízcsepp van a tengerben, porszem a levegőben s angyal az égben, oly sok édes titok van az Oltáriszentségben. *Szent Bonaventura.*

Ha az egek megnyílnának és mi beléjük tekinthetnénk, nagyobbat nem látnánk ott, mint aminőt oltárainkon látunk. Az Isten itt van egészen.

Aranyszájú Szent János.

¹ U. o. 28. v. és Máthé 28. 20. ² Zs. 110. 4—5. v.

ÜDVÖZLET

Üdvözlég Oltáriszentség!
Szívem, lelkem öröme.
Érted ég, érted lángol
Bensőm minden érzete.
Imádlak itt az oltáron.
Én egyetlen boldogságom.
Üdvözlég Oltáriszentség!
Minden áldás kútjeje.

Üdvözlég Oltáriszentség!
Tiszta lelkek élete.
Melyet Jézus, mint legjobbját,
Nekünk étkül ren dele.
Hogy lelkünknek védelmére
Légy, örök üdvösségére.
Üdvözlég Oltáriszentség!
Szeretet lángtengere.

Üdvözlég Oltáriszentség!
Égből szállott szent kenyér.
Melynek méltó élvezése,
Minden kincsnel többet ér.
És hittel itt imádlak,
Mlázatos szívvel áldlak.
Üdvözlég Oltáriszentség!
Melyet elme föl nem ér.

Üdvözlég Oltáriszentség!
Esdólatos nagy titok.
Melyet buzgó áhítattal
Dicsérnek az angyalok.
Földi éltünk mennyországá,
Bűnös lelkek újulása.
Üdvözlég Oltáriszentség!
Imáandó szent titok.

Üdvözlég Oltáriszentség!
Haldoklóknak ereje.
Az életnek végpercében
Te vagy lelkünk menhelye.
Kérlek akkor szállj szívembe,
Segíts engem győzelemre.
Üdvözlég Oltáriszentség!
Választottak étele!

Elena adoratrix.

Mit akar az oltáregyesület?

AZ OLTÁRISZENTSÉG betetőzése a megváltás művének, folytatása és állandósítása az Istenfia megtestesülésének, amely által Betlehemmé lesz minden oltár, jászollá minden tiszta szív és mennyországgá a földi számkivetés. Az emberiség, mióta az első bűn miatt kiűzetett a paradicsomból, mindig ellenállhatatlanul sóvárgott, vágyakozott az Isten után. Még mikor rossz utakon járt is, mikor a bálványozásba merült is el, akkor is ez a vágy vezette. Azért épített oltárokat folyók partján, a ligetekben és berkekben, hogy Isten azokban lakjék. Isten jelenléte nélkül nem tud, nem akar élni az ember a földön; minden rendkívülibb tüneményben, vízben, tűzben, viharban, állatban, emberben anyagi formába rejtőzött istenséget gondolt.

Hogy a bálványozás közepett is fönmaradjon az igaz Isten ismerete és tisztelete, Isten egy népet választott ki. Ennek körében szentélyt épített magának s ott a frigszekrény fölött felhő alakjában lakozék. Izrael fiai dicsekedve mondhatták azért: «Nincs nép, melyhez istenei oly közel volnának, mint Izraelhez a maga Istene». De e szentélyt a templomtól egy nagy kárpit választotta el, ezen keresztül csak a főpap léphetett be, az is csak évenként egyszer.

Mikor pedig az Ige testté lön, mikor az Isten Fia leszállott a földre és közöttünk lakozék és keresztalálával kiengesztelte a megbántott Istent:

akkor a jeruzsálemi templom kárpitja kettészakadt, mert Istent nem választja el népétől többé semmi.

Mert bár az Isten Fia visszament az Atyához, de úgy szeretett minket, hogy nem tudott, nem akart tőlünk megválni egészen: szeretetének zálogául az utolsó vacsorán az Oltáriszentséget rendelte s itt maradt közöttünk oltárainkon a kenyér és bor színe alatt, mint valami átlátszó fátyol alatt, itt maradt teste s vére, istensége, embersége, minden érdeme, minden malasztja, minden dicsősége. A föld nem rideg pusztaság többé, mint volt — Isten nélkül és szeretet nélkül; siralomvölgye és számkivetés helye ugyan ma is a föld, de az Isten Fiának jelenléte ide varázsolta egyúttal a paradicsomot; és bár testünk alá van vetve a halálnak és az enyészetnek, az isteni eledel halhatatlanságot biztosít számunkra s megnyitja előttünk az örök dicsőséget.

Nincs hát okunk többé siránkozni, mint a Messiás után sopánkodó népeknek, ellenben annál több okunk van hálatelt szívből zengedezni az Oltáriszentség örömeinekét: *Tantum ergo Sacramentum* — Azért ezt a nagy szentséget leborulva imádjuk.

És épen ez az első célja az Oltáregyesületnek: terjeszteni a szentségi Jézusnak *imádását*.

Örökké jelen van oltárainkon az Úr Jézus, örökké tartozunk imádni őt és mert erre egyenkint képtelenek vagyunk, egyesülünk százan és százan, hogy így áldassék végnélkül és dicsőíttessék a legméltóságosabb Oltáriszentség.

Ez az imádás abban áll, hogy míg testünk leborul a szentségben jelenlevő Istenember előtt, addig lelkünk szemlélődésbe, elmélkedésbe mérülve, előtte, a Felséges előtt csekély, semmi voltunkat szívünk alázatosságában mélyen érezve, mintegy önmagunkat megsemmisítve, minden tehetségünket, önmagunkat hozzuk neki áldozatul.

De mert e szentségben nem mennydörgés és villámlás közt jelenik meg az Úr, mint egykor Mózesnek a Sinai hegyen, sem abban a minden mást megsemmisítő felségben és hatalomban, mint egykor majd az utolsó napon, hanem az egyszerűség színei, fátyola alatt: azért mi is az imádás ezen órái alatt ne félve és rettegve járuljunk hozzá, hanem bizalommal, őszinteséggel, közvetlenséggel, szeretettel.

Legyen ebben is követendő példánk a szent Szűz, ki azon a bűvös-bájós karácsonyi szent éjjelen, mikor az Isten Fia látható alakban jelent meg a földön, ott a betlehem-i barlangban az első imaórát végezte. Kétségkívül tökéletesebben imádta az isteni kisdedet, mint akárki más, mint akár az angyalok, hiszen teremtett lélek úgy meg nem közelítette Istent, mint ő. Átvonult lelkén a próféták szent vágyakozása, epedése; és

a vágy és sóvárgás mérhetetlen öröme változott, mikor a világra hozta isteni gyermekét. Elhalmozta őt csodálatának, hódolatának, örömének, szeretetének jeleivel, imádkozó bizalommal szorította szívéhez s keblének tejével beleöntötte; lelke minden édességét, örömét, diadalát és büszkeségét. Ennek az üdvözlésnek, ennek az imádnak volt visszhangja a Gloria, melyet az angyali karok zengtek üdvözlés és imádn gyanánt a földre szállott Istenembernek.¹

Legyen a mi imádnunk is meghitt, bizalmas társalgás a szentségi Jézussal, aki tanítónk, atyánk, barátunk, testvérünk, jegyesünk.

A szentséglátogatás e bizalmas óráiban elfelejti az ember a világot s annak bűjást-bajját. Miként a szélvész verdesi ugyan a templom magas ablakait, de a benső, csendes áhítatot nem zavarja meg: akként a lelket is zaklatják ugyan még az élet gondjai, fájdalmai, viharai és kísértései; de azért legbensőbb mélyében magasztos csend lakik, mert megtalálta otthonát, mint a gerlice az ő fészket.

Ha a szentséglátogatás e bizalmas óráiban teljesen átengedjük magunkat a szentséges Jézus hívó szavának, tapasztalni fogjuk annak csodálatos hatását. Az isteni szeretet tüze ég az oltáron, szikrák esnek onnét a hideg emberi szívbe és viszontszeretetre gyulasztják azt.² Az isteni szeretetnek ezen életfakasztó melegénél tenyésznek a szüzesség liliumai; itt nyer a szív bátorságot arra, hogy a jászol Jézusával lemondjon a világ gazdagságáról és szegény legyen; itt nyernek erőt az odaadó önfeláldozásra a szegények és betegek ápolásában; itt születnek a szentek, itt keletkeznek az emberi szívben a nagy elhatározások, melyek képessé teszik az embert az önmegtagadással, szenvedéssel, nagy áldozattal járó igazi szent életre. Hívó lélek nem távozik innen anélkül, hogy benső szózatot ne hallott, új erőt ne nyert volna; nem távozik innét anélkül, hogy szívében újabb vágy ne támadt volna a magábaszállás, a lelki nyugalom e kedves helye iránt s e vágy mindig visszavonja őt oda, hol Istene tartózkodik.

(Folytatása következik.)

Dr. Vueskics Gyula.

Az oltár tisztántartása. Az oltárokat évenként kétszer, tiszta időben, szentmise után estig alaposan át kell tisztítani. A terítőket és számolyokat — amennyiben ez lehetséges — el kell távolítani, hogy szabad, száraz levegőnek legyenek kitéve. Ne kerülje el a seprő még a lépcső belső oldalát se. Egyébként pedig valahányszor az oltárterítőket és antipendiumokat változtatjuk, a seprőkefével mindig meg kell söpörni az oltár menzáját. Ha az oltárkövön viaszkendővel van betakarva, ehhez ne nyúljunk. A képeket, ékesítéseket, tabernákulumot, aranyozásokat finom borzfarkkal, vagy puha kefeseprővel takarítjuk. Az oltár asztala, lépcsői stb. minden nap leporolandók.

¹ Prohászka Evang. (110. l.) ² Hettinger: A ker. védelme (223—3. ll.)

Szent Paszkál életrajza

HUSZONKETTEDIK FEJEZET.

Boldoggá- és szenttéavatása.

V. Pál pápa, kinek Paszkál védője, P. Szuessa Ferenc sokat beszélt Szentünk erényeiről és csodáiról, nagyon a szíven viselte, hogy a boldoggá-avatási pör mielőbb befejeződjék. Ezt megelőzőleg egy Paszkál-szobornak fejét dicsfénnel vétette körül. Ez az ügynek csak árthatott volna. Mégis a nevezett szobrot hálószobájába fölállította. 1618-ban iktatta Paszkált a boldogok sorába. A ripai ferencrendi templomban óriási pompával ülték meg a boldoggáavatás ünnepélyét, melyen maga V. Pál pápa tartotta az istentiszteletet.

VIII. Orbán pápa alatt kezdődött a szenttéavatási pör. Bellarmin bíboros a konzisztóriumban oly tizennégy csodának bebizonyítását hozta föl, melyek bámulatba ejtették a jelenlevőket s egy kardinális így kiáltott föl: «Valóban! mióta a világ fönnáll, ilyet nem hallott».

Szent Paszkál látomása.

A szenttéavatási pört befejezték s VIII. Sándor pápa 1690-ben október 16-án helyezte boldog Paszkált a szentek tündöklő sorába. Az ünnepélyeket nagy lelkesedéssel és fénnel ülték meg, főleg Spanyolországban

és Itáliában. Amit a hit és áhitat csak kifejezni tud a költészetben, szónoklatban, képzőművészetben, azt mind a Szentnek dicsőítésére fordították.

Midőn a szent Péter-templomban az új Szentnek zászlaját, melyen Paszkál az Oltáriszentség előtt térdel, fölállították, vették észre, hogy az véletlenül az Oltáriszentség kápolnájával szembe került. Gondviselés-szerűnek tartották e körülményt. A legméltóságosabb Oltáriszentség iránt lángoló szeretettel viselkedő szent Paszkálnak a képe fölmagasztalásának ünnepélyén Annak színe elé került, ki imádásának tárgya volt.

Számtalan könyv elbeszéli, hogy mily mély benyomást tettek a hívőkre szent Paszkál példája és ünnepélyei és mennyire előmozdította ez a kultusz a legméltóságosabb Oltáriszentség tiszteletét. De semmi sem ad erről szebb bizonyítványt, mint az a körülmény, mely még ma is gyakorlatban van. Ha Villarealban és környékén fölhangzik az Úrfölmutatásra szóló jel, a hívek szent Paszkál emlékére térdre borulnak s hangosan imádkozzák:

«Dicséertessék a Jézus Krisztus a legméltóságosabb Oltáriszentségben!»
Reviczky Aladár.

~ Az orleánsi szűz ~

AZ EGÉSZ látható világ csak a mi ideig-óráig tartó lakásunk és mi e lakásba csak azért lettünk helyezve, hogy e bámulatos világ teremtő és fenntartó Urát ismerni és szeretni tanuljunk és halálunk után az ő örök látására és bírására érdemesítesünk. Úgy örülök annak, hogy mi pöffeszkedő szegény emberkék mind-mind egyetlenegy piciny homokszemecske előtt is egészen tehetetlenül állunk s azt semmiből létre hozni, de még csak megsemmisíteni sem tudjuk. Gondolhatná valaki, hogy tűz által valamit mégis megsemmisíthetünk! Nem, kedves olvasó; azt a mai fő-főiskolákban is kényszerülnek a tudós urak egész alázatossággal s igazsággal elismerni, hogy mi földi lakásunkban épen semmit sem vagyunk képesek megsemmisíteni. Tehát kicsoda itt az Úr, ha mi oly szégyenletes koldusok vagyunk? Ki adja a mindennapi kenyeret még az aranyos palotákban lakóknak is; ki adja és keveri és tisztítja folyton a levegőt; ki tartja a földet lábaink alatt, hogy el ne guruljon alólunk? Bizony-bizony, aki a jó Istent ismerni nem akarja, az vagy tébolyodott, vagy pedig hazudik, mint az ördög... Mindnyájunknak magasztosan szép hivatása tehát abban áll, hogy a bűn által elvesztett, elrejtett Istent, ez egyetlen és örökkévaló Urat keressük, szeressük és a mennyországban Vele örökké boldogok legyünk.

E magasztos célhoz több úton lehet eljutnunk; vannak itt földmi-

vesek, iparosok, kereskedők, orvosok, ügyvédek, hivatalnokok, papok, királyok, urak, szolgák; a női nemben szüzek, a zárdákban vagy a világban is, férjezett nők, anyák s í. t. Lépjen mindenki arra az életpályára, melyre magát a jó Istentől hivatva érzi: miért is nem szabad e tekintetben hűbelebalázs módjára könnyelműen eljárni, hanem szent hivatásunkat jól fontolóra venni, nehogy oly életpályát válasszunk, melyet a végtelenül bölcs Isten a mi számunkra ki nem jelölt. Így például Ő a vegyes házasságot bizony nem szeretheti; hiszen a házasfeleknek egy szív és lélekkel kellene birniok, pedig a vegyes házasság épen a legszentebb dologban, a hitnek és az isteni szolgálatnak dolgában szakítja őket szét. A katolikus hajadon maradjon inkább az Úr Jézus iránti szeretetből magasztos szüzi állapotában, és ne törődjék vele, ha éretlen fickók őt vén leánynak hívják. Szent Pál apostol a Szentlélek sugallatából mondja: «Aki házasságra adja szüzeleányát, jól cselekszik; és aki nem adja, még jobban cselekszik». A szüzeleány ugyan nagyon jól teszi, ha zárdába lép; de oda sincs mindannyi hivatva, hivatás nélkül pedig ne lépjen be; de ha a világban is marad és szüzeességét szépen megőrzi, úgy ő az édes Jézusnak égi nemességű jegyese, a szüzek Királynéjának kedves leánya, az orléansi szüznek édes testvére lesz.

Milyen volt boldog d'Arc Johannának élethivatása? Először, hogy szüzeleány maradjon, ez volt a rendes, millió szüzekkel közös állapot; a másik pedig rendkívüli és a maga nemében páratlan! hogy t. i. ő Franciaországot az angolok járima alól felszabadítsa. Rendkívüli volt e bámulatos hivatás; rendkívüliek is voltak az azt jelző és követő tények.

Johanna 14 éves korában dél felé egy nyári napon a szülői kertben van, midőn a szomszédságban levő templom felől nagyon tisztán e szavakat hallja: «Jövök az Úr nevében hozzád és parancsolom, menj Franciaországba a király segítségére, hogy ő trónját ismét visszaszerezze». Kicsoda volt az, ki e gyermekhez így beszélt? Johanna azt állította, hogy az szent Mihály főangyal volt. Ez neki majd magánosan, majd meg számos angyaltól kísérve többször megjelent és megígérte, hogy szent Katalin és szent Margit szüzek az ő tanácsadói lesznek, kikre ő híven hallgasson. Meg is jelennek neki: fejüket ragyogó korona díszíti, hangjuk édes, szelíd, alázatos, Johanna őket túláradó örömmel öleli meg és a belőlük kiáradó mennyei illat arra ösztönzi őt, hogy ő maga is lélek és testben szűztiszta maradjon. Midőn e szent tanácsadói megjelennek, Johanna rögtön térdeire omlik, sír, ha eltávoznak csókolja a helyet, hol állottak, és óhajtja, vigyék el őt is magukkal; de ők csak azt válaszolják, hogy neki az igazi királyt, Károlyt, a francia trónra kell emelnie és Rheims-be kísérenie, hol megkoronáztassék; de ő félénken jegyzi meg, hogy ő csak szegény leány, ki csatázni, lovon ülni nem tud; minderre azonban a

szentek neki, hetenkint kétszer, háromszor megjelenve felelik: «Menj csak, Isten gyermeke, menj Franciaországba!»

E jelenések három éven át tartottak; de róluk Johanna senkinek sem szólt. Csak 1424. június 23-dikán mondotta ő az egyik szomszédnak, hogy egy leány egy esztendő alatt a királyt trónjára fogja segíteni. Talán innen származhatott Johanna atyjának azon álma, melyben őt a katonák között látta, és fiainak azt mondotta: «Ha ezen álmom igaz lenne, és ti Johannát vízbe nem fullasztanátok, úgy nekem kellene azt tennem.» De Johanna mélyen hallgatott és sírt, ha arra gondolt, hogy neki anyját, szülőhelyét, templomukat el kell hagynia és háborúba mennie; de midőn már az angolok Orleáns felé nyomultak, a túlvilági hangok is erősebben sarkalták az örömben és búban egyaránt úszó Johannát: «Siess Vaucouleurs-be az ott levő kapitányhoz; ő tégedet kétszer elutasít; de a harmadik alkalommal a királyhoz juttat». Ekkor tehát Johanna anyja részéről való nagybátyjának mindent híven elmondott, ez hitt is neki és azon ürügy alatt, hogy beteg nejeének segélyére legyen, néhány hétre magához kérte, ki egy szomszéd helységben lakott. Az idevezető úton Johanna nagyon elérézkenyült, és térdre hullva keservesen sírni és imádkozni kezdett; de a mennyei hangok ismét megszólaltak: «Csak menj, Isten gyermeke, csak menj: én veled leszek», és ő e szavakkal fölkel: «Az Isten akaratának meg kell lennie».

Nagybátyja tehát őt a kapitányhoz vezette, ez azonban Johannát gúnyosan fogadta és nagybátyjának azt ajánlotta, hogy őt néhány pofonnal kergesse vissza szüleihez; Johannának azonban egy ottani szegény jó nőnél vonta meg magát s a népnél mindjobban hitelre talált, mondván: «Örömezzetek a szegény anyám mellett és fonogatnák; de a mennyei Király engemet azzal bizott meg, hogy ha térdeimen csúszva is, siessetek a bört közepe a királyhoz». Midőn tehát ő harmadszor is a kapitányhoz ment, ez felkiáltott: «Legyen meg tehát, ami lehet!» Erre két nemes ajánkozott kísérőjéül és a polgárok neki lovat és katona-ruhát szereztek be. Így indult ő 1429. évi február 23-dikán Chinonba, hol a király lakott. Elindulásakor a jó lelkek zokogásba törtek ki; de a hős leány vigasztalta őket: «Ne sirjatok miattam: én erre születtem. Nem félek én hosszú utamon sem a burgundtól, sem az angoltól: hiszen ott is van a mindenható Isten!» Az út tizenegy napig tartott, az ellenséges községek s emberek ezt veszélyessé tették; de a mi gyermekded szívu hősünk bizalma távoltartotta kísérőitől is a bizalmatlanságot és nem egyszer mondotta nekik: «Sebaj! én ugyanis Isten parancsára megyek a francia királyságot megmenteni: veszély minket nem ér».

De hogyan fog ő bejutni a királyhoz? Ez Johanna jöveteléről már értesült; de az a nagy urak iszonyú szerencsétlensége, hogy őket gonosz

hízelgők veszik könnyen körül, kik csak saját érdekeiket, hatalmat, tiszt-séget, pénzt keresnek s uraikat csalják. Ilyen volt a királynál La Trémouille, ki Johannát a királyhoz be sem bocsátotta és róla azt mondotta, hogy ő bolond, vagy boszorkány. Azonban a király napasszonya mégis kivívta, hogy öt négy napi várakozás után a királyi kastélyba beeresztették. Ekkor egy katona gúnyt űz ez ártatlan leányból s ő így szól hozzája: «Te a jó Istent bántod, pedig oly közel vagy a halálhoz!». Ez a szerencsétlen egy órára reá a vízbe esett és megfulladt... A királyi lak nagy termében mintegy háromszáz úr és vitéz gyülekezett össze, kik közé a király egyszerű ruhába öltözötten vegyült, hogy a szegény falusi leányt megtévesse; de ez egyenesen feléje tartott, mondván: «Nemes trónörökös, adjon a jó Isten önnek hosszú és boldog életet!» Midőn pedig ez őt egyik udvari emberéhez utasította: «Az ott a király!» Johanna így folytatta: «Istenemre mondom, ön az, nemes herceg és senki más! Én Johanna szűz vagyok és azon küldetést kaptam a jó Istentől, hogy önt és országát megmentsem s az angolokat innen kikergessem. Miért nem hisz ön nekem? Mondhatom, hogy a jó Isten önt és önnek népét sajnálja; szent Lajos pedig és Nagy Károly térdre borultan imádkoznak előtte önért». Erre a király őt félre vonta és vele csendesen beszélt; a jelenlevők pedig észrevették, hogy a király arcára a bámulat s öröm kifejezése ült s ő bevallotta, hogy Johanna iránt bizalma van.

Ő most a királyi udvarba lett fölvéve, de ott is csak az egyszerű, szelíd, csendes és jámbor leány maradt; ha azonban küldetése került szóba, az iskolázatlan lény feltűnően magasztossá lett. Az udvar őt erre magával Poitiers-be vitte, hol szigorú vizsgálat alá vették, nehogy valaki azt mondhasssa, hogy ő a sátán eszköze. Ott ültek Franciaország legtudósabb férfiai és hozzá a legelmébb kérdéseket intézték. Egy pap azt mondja neki: «Ha Isten Franciaországot megmenteni akarja, úgy katonákra nem szorul». «A katonák fognak küzdeni, — felelé Johanna. — Isten pedig fogja adni a győzelmet». Egy másik pedig az ő különös tájszólásával kérdezi: «Mily nyelven beszélnek önnek égi hangjai?» «Ok jobban beszélnek franciául, mint ön». «Neked azt csodával kell bebizonyítanod, hogy tégedet a jó Isten küldött», jegyzi meg egy harmadik. «Én nem azért jöttem ide, hogy csodákat tegyek; de vezessenek csak engem Orleánsba, adjanak nekem katonákat és én Orleáns-t fölszabadítom s a királyt koronázás végett Rheims-ba vezetem. Ez az én hivatásom és hagyjanak is engem működni, mert nekem csak rövid az életem. Én sem A-t, sem B-ét nem ismerek, (olvasni s írni nem tudok), de én az egek Királyának parancsára jövök, hogy Orleáns-t fölszabadítsam és a trónörököst Rheimsban megkoronáztassam». Erre az urakat bámulatot lelkesültség szállta meg és megható volt látni, hogy öreg törvénytudósok zokogásba törtek ki és nyíltan ki-

jelentették, hogy a király Johanna közreműködését nemcsak igénybe veheti, hanem kell is vennie; mert ha őt mellőzné, a Szentlélek ellen vétkezne. El lett határozva, hogy Johanna katona-ruhát viseljen, hiszen katona-dolgok véghezvitelére van hivatva. Haját tehát lenyirták, arannyal átszőtt egyenruhát adtak reá és melléje, mint hadvezér mellé, egy lovas tiszt, két apród, két futár és egy táborigazgató lett rendelve; Péter fivére is az ő kíséretébe lett beosztva. Kezében fehér zászlót tartott, melyen az Úr Jézus képe ragyogott. Égi tanácsosai mondták neki, hogy Fierbois-ban a templom mellett a földbe ásva van egy öt keresztel jelölt kard, ezt meg is találták; de ő vele senkit sem sebzett meg. Megható, de fölemelő is volt látni lován e 17 éves szüzeányt, kinek hivatása volt Franciaországot a halál álmából fölkelteni.

Galambos Kálmán.

(Folyt. köv.)

Jézus szenvedésének története.¹

BEZDE *bánkódni, félni* mintha csak a halálharang bús kongását hallanák. Szinte borzalmas rá gondolni, hogy «kezde bankódni»... Ádám! Mikor a paradicsomban az Úr feléd dörögte: «Ádám, hol vagy?», remegve feleltél vissza: «*A te szádat hallám a paradicsomban és megijedék s elrejtém magam*».² Ó jöjj elő Ádám rejtkehelyedből s ne félj többet! Maga az Úr hí téged. Nem az többé, *ki a paradicsomban jár vala a szellőn, délután*,³ hanem a te szegény testvéred, ki a gettsemani kertben bolyong s reszket a nagy félelemtől.

Am ki ne remegne meg közülünk, ha azt látjuk reszketni, akinek tekintete előtt a mindenség szokott meginogni, ki előtt az ég és föld megremegnek s aki a halál halála s a pokol meggyőzője. Ime, mikor közeledik feléje a sápadt *arcú halál*, elfogja a félelem; a kezét fájdalmasan kulcsolja össze, szemei megtörnek s könny szivárog ki rajtuk; nehezen sóhajt, lehajlik a feje, elnémul a szava. Feltekint az égre, ahonnan nem ragyog egy csillag, szétekint a földön, ahol a sötét terjeszti ki bús palástját... Ó halhatatlan Isten! Reszket a Bátorság, meginog a Szilárd-ság, fél a Hatalom, sápad az Erő s az örök Élet...

De mond Uram! Nemde azért szállottál a földre, hogy a haláloddal a mi lelki halálunkat megöldjed; önkénynt engedelmeskedtél mennyei szent Atyádnak; nem kényszerített a szenvedésre senki, saját irgalmad vitt rá, hogy értünk meghalj... Meg azután magad mondtad: «*Ne féljete azoktól, kik a testet megölik*»,⁴ mivel a lelket úgy sem tudják megölni... Minek aggódol, mit félsz, mit reszketsz hát?!

¹ Máté 26, 37.

² Gen. 3, 10.

³ Gen. 3, 8.

⁴ Máté 18, 28.

De hisz nem is az Üdvözítőt kellene itt kérdéseinkkel zaklatni, hanem tehozzád kellene fordulni, keresztény lélek, hogy vajjon minő feleletet tudsz adni arra a kérdésre: ha a te Megváltód, ég és föld ura, reszket a közeli halál gondolatától, te nem remegsz meg az örök halál fenyegető rémétől? Te, kinek a lelkét annyi bűn súlya terheli?!

Vedd csak fontolóra:

Ha az isteni kegyelem kialudt a lelkedben, a kárhozat gyümölcse vagy. S mi kell ahhoz, hogy e szörnyű vég bekövetkezzék? Talán hosszú idő választ el tőle?! Most még dobog a szived, de mi kell ahhoz, hogy meghalj?! Egy sóhajtas megölhet, egy vércsepp megfojthat... Vagy talán messze távolban nyílik a pokol? Nem. A lábad alatt tátong... Mikor te itt utolsót sóhajtasz, az örökkévalóságban ébredsz fel. S kitől mástól függ mindez, mint Jézustól, kit az Atya az élők s holtak birájává rendelt s kiről szent Pál írja. *«Rettenetes az élő Isten kezeibe esni»*.¹ Ha ő kezét rólad leemeli, a lelked úgy hullik alá, mint ősszel a fákról az elsárgult levél.

Midőn tehát az Úr, a te Megváltód a kert lombsátora alatt félni s remegni kezd, tulajdonképen azt akarja hogy te is félj; nem a haláltól, hanem a lelki haláltól, a büntől s ennek büntetésétől, a pokoltól. Fekad-jon e félelem után lelked mélyéből igaz szívbeli bánat elkövetett bűneid felett. Ez a lelki megindulás a szív e bánatos könnyezése egy szárnycsapással visszaemel az Isten kegyelmébe. S ez az igazi megtérés.

*«Térjetelek hozzám teljes szívetekből,»*² — kiáltja az Úr feléd, — mert különben *«közelről öntöm rád haragomat, kitöltöm rajtad bosszuságomat s megütellek téged a te útaid szerint s rád rakom minden vétkeidet. Megtudjátok, hogy én vagyok a büntető Úr.»*³ — O Uram, elég! Félek s rettegek, de mégis hozzád emelem esengő lelkemet. — Gonoszságaimon irtózva, haragodtól félve futok Hozzád, ki a gettsemani kertben oly mély bánat által gyötörtettél. Félek fenségedtől, de bizom irgalmasságodban. O kegyesség, irgalmazz nekem szegény bűnösnek. Tekints reám kegyesen, te Jóság, te Szelidség. Lelkem egyik fele reszket az örök halál, a másik reménykedik az örök élet után. Hisz te magad mondd profétád ajkai által: *«Nem akarom a bűnös halálát, hanem, hogy megtérjen és üdvözüljön.»*⁴

Mivel nem akarod, hogy örökre elszakadjak tőled, hanem hogy oldalad mellett örökké boldog legyek, a szent reménység belefű lelkem vitorlájába s harsányan zengem: *«Nem halok meg, hanem élni fogok s hirdetem az Úr cselekedeteit.»*⁵

Lukácsy F.

¹ Zsid. 10, 31. ² Joel. 2, 12. ³ Ezech. 7, 6—9. ⁴ Ezech. 18, 32. ⁵ Zsolt. 117, 17.

Régi magyar szentségi társulataink.

CFOLYÓIRATBAN régebben¹ közöltem volt legrégebb szentségi társulataink történetére vonatkozó adatokat. Közleményemben összesen nyolc Corpus Christi társulatról számoltam be a XV. és XVI. századból. Azóta ugyancsak e folyóiratban² Herodek Antal dr. ismertette a XV. századbeli körmöczbányai szentségi társulatot. Jőmagam is találtam adatokat eddigelé figyelembe nem vett szentségi társulatokról, nevezetesen Selmezbánya, Szász-Besztercze és Nagyszeben társulatairól. Ezekkel együtt immár tizenkettőre emelkedett régi szentségi társulataink száma, melyekről biztos tudomásunk vagyon. Még valahogy kiderül, hogy az egész keresztény világon épen hazánkban jutottak legszebb virágzásra ezek a Corpus Christi társulatok. Az eddigelé ismeretlen társulatokon kívül még az eperjesi és beszterczebányai szentségi társulatokra vonatkozólag is találtam érdekes adatokat, melyek érdemesek a közlésre. Hadd sorakozzanak ezen újabb adalékok régebbi közlésemhez!

I.

1. Bányavárosaink hitéletében fontos szerepet játszottak a Corpus Christi társulatok. Példa rá Beszterczebánya, Körmöczbánya és Selmezbánya. A *selmezbányai* társulatról említés történik a selmezbányai oltárok jövedelmének 1520. október 3-án kelt jegyzékében.³ Olvassuk többi közt, hogy az Úr teste oltárának igazgatója a Corpus Christi társulatbeli tagoktól is huzott némi jövedelmet, nevezetesen boldog Margit ünnepén évente 6 forint és 5 dénárt. Az Úr testének oltára a kimutatás szerint 329 forintnyi tőkével rendelkezett. Oltárigazgatója akkoron Haderlenwenko András vala. Maga a társulat bizonyára sokkal régebb keletű az 1520-ik esztendőnél. Keletkezése egyidőre tehető a többi bányaváros társulatáéval. A körmöczbányai társulatról első okmányolt adatunk 1457-ből, a beszterczebányaira vonatkozólag meg 1463-ból való.

2. A *szász-beszterczei* Corpus Christi társulatról szó esik özv. Moldner Péterné 1531. augusztus 17-ről keltezett végrendeletében. A jámbor özvegy megemlékezik a Corpus Christi társulatról és annak, valamint a szent kereszt és Szentháromság társulatának egyenkint tíz forintot hagyományoz.⁴ Többet nem is tudunk e társulatról.

3. Hogy *Nagyszeben* városában is létezett Corpus Christi társulat, arról egy 1533. november 28-ról kelt okirattól⁵ értesülünk. A társulat patronusa, Thonhewsser Mihály, beszámol a városi tanácsnak a társulat

¹ 1908. évf. 337. l. ² 1908. évf. 363. l. ³ Egyháztörténelmi emlékek a magyarországi hitújítás korából. I. köt. Budapest 1902. 14. l. ⁴ I. m. II. köt. Bpt. 1904. 156. l. ⁵ I. m. II. 297. l.

ügykezeléséről; a pénztár állapota rendben találtatván, a fölmentvényt megkapja. A társulat ekkor már a hanyatlás képét mutatja. Évi jövedelme mindössze 65 forint és 5 dénárta rugott.

Szebenben akkora hitújítás már erősen gyökeret vert. A hiveknek az Oltáriszentség iránti ragaszkodó tiszteletéről tesz tanuságot, hogy annyi zaklatás közepette is képesek voltak a társulatot fönntartani. Már 1526. június havában kénytelen a szebeni káptalan panasszal élni a luteránusok ellen. A város úrnapi körmenetét is igyekeztek megzavarni. Egyesek így gúnyolódtak: valjon a pápista papok azt hiszik-e, hogy vak az Isten, merthogy annyi gyertyát gyújtanak neki? Mások meg ekként elméskedtek: talán biz csecsemőnek vélik Istent a papok, hogy vénasszonyok módjára karon hordják körül a városban?¹ Három évre rá (1529.) kiutasítják a városból a szerzeteseket.

II.

1. *Eperjes* város Corpus Christi testvérületére vonatkozólag eddigelé mindössze egyetlenegy adatunk volt, az is csak 1501-ből. Most, hogy Eperjes szab. kir. város jegyzőkönyve (1424—1509.) és végrendeleti könyve (1474—1413.) szélesebb körök számára is hozzáférhetővé vált,² szinte bővében vagyunk a társulatra vonatkozó adatoknak.

A legrégebb adat a városi jegyzőkönyvben fordul elő. Dorottya asszony, Péter kőműves neje, 1430-ban tíz forintot adományos a Corpus Christi testvérület céljaira. Ezenkívül is akad még egy-két adat a városi jegyzőkönyvben. Így például 1458. október 3-ki följegyzés szerint Bender János tíz forintot tartozik adni a társulat céljaira. Thunis nevű szabó, volt városbíró, 1465 március 19-én kelt végrendeletében ezüst övét hagyta a társulatra. Több ilyen hagyatékról is tesz még említést a jegyzőkönyv.

A társulatra vonatkozólag legtöbb adatot azonban a városnak végrendeleti könyve tartalmaz. Az összegyűjtött 47 végrendelet közül húszban találunk említést a társulat céljaira szánt hagyatékról. Nemcsak készpénzt testálnak a társulatnak, hanem ingatlanokat s mindenféle használati tárgyat, például ezüst evőeszközöket, értékes ruhaneműeket stb. Egy-két adatra legyen szabad hivatkoznunk. Gabbert János 1496-ban végrendeletileg a társulatra hagyja az akasztófa körül fekvő négy hold szántóföldjét. Bizonyos Pfirrenné meg két ezüst kanalat hagyományoz a társulatnak. Czurman Lőrinc 1495 január 1-én kelt végrendeletében a társulatra három forintot hagy, mit öccse, Gergely, 32 méhkassal vált meg.

A Corpus Christi testvérületen kívül létezett még Eperjesen hasonló társulat, a boldogságos Szűz, továbbá Mindszentek, szent Katalin és a

¹ U. o. I. 261. l.

² Mindkettőt közreadta a «Történelmi Tár» 1909. évfolyamában Iványi Béla dr.

három királyok tiszteletére. Mindezen ájtatos társulatok a céhekkel voltak összefüggésben, de hogy melyikkel, az csak két társulatról vagyon följegyezve. A boldogságos Szűz testvérülete a csizmadiák céhével, a három királyoké pedig a gyapjúszővők céhével volt kapcsolatos.

2. *Besztercebánya* város Úr testének társulatáról eddigelé szintén csak egyetlenegy adatunk volt, egy 1519. évi okmány. Mostani adataink visszanyulnak egész 1463-ra, még pedig a társulatnak szóló pápai búcsulevéltre. A társulatnak külön kápolnája is volt az Oltáriszentség tiszteletére. A kápolna építését nagyban elősegítette Mühlstein Vida zólyomi alispánnak a kápolna javára tett malomalapítvány. A kápolna építésére vonatkozik az 1477. évi pápai búcsulevél is.¹

A besztercebányai társulatra nagyobb fényt derít a hitujításnak egyik érdekes aktája.² 1526-ban már a bányavárosokban is fölléptek a hitujítók és elhintették a vizsálykodás magvát, mi végre is valóságos munkásforradalomra vezetett. A bányavárosokban kitört lázadás ügyében Werbőczy István nádor és Ráskay Gáspár temesi főispán küldettek ki ítélethozatalra. Az ítéletlevélben érdekes adatok olvashatók a besztercebányai szentségi társulatról. Werbőczy, úgy látszik, az új hit terjedésének megakadályozására hathatós segédeszköznek gondolta a szentségi társulatot, mely a városban «Czaha sacratissimi Corporis Christi» név alatt régi időktől fogva fönnáll, miért is annak ujjaszervezésére és megszilárdítására különös gondot fordított.

A társulat szervezetén annyit változtat, hogy ezentúl négy választott tisztviselő fogja kezelni a társulat jövedelmeit. Kettőt közülük a városi tanács választ, kettőt pedig maguk a bányászok és aknamunkások. Mindenik tisztviselőnél van egy-egy pénztárkulcs; a pénztár kezelésében csak együttesen járhatnak el.

A bányászok és aknamunkásoknak a társulat fönntartására szánt adakozását illetőleg általában ugyanazon szabályokat írja elő az ítéletlevél, melyek már II. Lajos 1519. évi rendeletéből ismeretesek. A társulat évi jövedelme ezen adományokból 400—500 forintra rugott. A társulat jövedelmét egyházi és emberbaráti célokra fordították. A templomi célok közt szerepelnek egyházi ruhák és szerelvények, viasz stb. beszerzése, továbbá a káplánok dotálása. Többi közt a theyabai káplán tizenöt, a lipcsei pedig tizenkét forintot huzott évente a társulattól. Az emberbaráti célok közt megemlíthető az aggok, munkaképtelenek, betegek, özvegyek és árvák gondozása és segélyezése, továbbá a szegény sorban elhaltak temetési költségeinek fedezése s hasonló dolgok. Szép szokása volt a társulatnak, hogy Úrnapját követő vasárnapon évenként húsz asztalnál dúsan meg-

¹ Ipolyi Arnold kisebb munkái. Budapest, 1887. III. köt. 387—88. l.

² Egyháztörténelmi emlékek. I. 254—55. l.

vendégelte a szegényeket. — Ennyit mond el az ítéletével a társulat működéséről. Ezen újabb adatok értelmében változást szenved legrégibb szentségi társulataink kronológiája is. Az adatok idő rendjében ekkép sorakoznak a hazai szentségi társulatok: Lócse (1402.), Eperjes (1430.), Kiszzeben (1435.), Pozsony (1439.), Körmöcbánya (1457.), Buda (1461.), Besztercebánya (1463.), Pozsonyszentgyörgy (1514.), Selmezbánya (1520.), Szász-Beszterce (1531.), Kolozsvár (1531.), Nagyszében (1533.). Ezidőszerint erről a tizenkét Corpus Christi társulatról van tudomásunk. Egyes városok levéltárában még érdekes adatok lappanghatnak régi szentségi társulatainkra vonatkozólag.

Timár Kálmán.

A gyakorlati áldozás csodái.

HA KISÉRTÉSEKben, amelyeket, örök üdvöd ellensége, majd itt, majd ott előhoz, helyt akarsz állani, úgy járulj gyakran a szentáldozáshoz és itt megtalálod az összes kegyelmeket, amelyekre szükséged lehet. Ezt tapasztalta szent Lidwina.

Hollandiában a XIV. században született. Már gyermekkorában igen jámbor volt. Tizenkétéves korában életét Istennek szentelte. A szenvedés egész csapatja ránehezedett és türelmét próbára tette. Ezen állapotban soká se aludni, se enni nem tudott. Harminc évig nem volt képes ágyát elhagyni és hét évig testének egy tagját se tudta megmozdítani a fej és bal karja kivételével. Betegségének utolsó négy évében nagy fáradtságába került természete ellen küzdeni. Lelkiatyja, Pot János, aki megvolt indulva e sok szenvedés láttára, Krisztus kínszenvedésének elmékedését tanácsolta neki. Lidwina engedelmeskedett és rövid idő múlva nagyszerű változáson ment át egész lelkülete. Szenvédéseiben csak vigaszt és édességet lelt és szenvedéseinek nagyobbítását kérte a jó Istentől, ha egyszermind kegyelmet ad, hogy türelemmel is elviselhesse. Ha Istenről és irgalmasságáról beszélt, oly kenetességgel tette, hogy még a legérzéketlenebb sziveket is megindította.

A belső megpróbáltatásokat és kisértéseket Lidwina jól fölhasználta; az imában és az Ur testének vételésében keresett és talált is erőt. Ez isteni eledelben találta és táplálta ama isteni tüzet, amely őt fölemésztette és a könnyek forrását, amelyek szüntelenül szemeiből ömledeztek. Alázatossága époly csodálatra méltó volt, mint egyéb erénye. Semmit se óhajtott anynyira, minthogy a világ őt ne ismerje és minden teremtmény megvesse. Harminc évi betegség vértanúsága után elnyerte 1433. április 4-én azon koronát, mely azoknak jutalma, akik mint a kereszt kedvelői szenvedtek.

Valóban kemény, nehéz próba harmincévi betegség! De szent Lidwina gyakran áldozik és szájából nem jön panasz; a gyakori szentáldozásban találja az erőt és a kisértések elleni oltalmat. Járulj te is gyakran a szentáldozáshoz és bizton bemész az örökélet örömébe!

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR.

Az Oltáriszentség a nép között. (Folytatás.)

HA MINT katolikus kereszténygondolkodik az ember, örömmel kell gondolni arra, miszerint az emberek által ezelőtt annyira mellőzött, de azért rájuk mégis szeretettel várakozó, velük jót tenni soha meg nem szűnő, szívnek és léleknek egyedüli boldogságát megadó édes szerelmünk: az Úr Jézus talál ily kis községben az évnek minden napján szívet és lelket, kik hozzá vágyódva felajánlják neki magukat, hogy szálljon hozzájuk és vegyen lakást sziveikben, tegye azt kedvessé és szeretetteljessé magának, szentelje meg jelenlétével, miszerint képes legyen legalább viszonzni némileg is a meg nem érdemlett nagy szeretetét.

Hogy a gyakoribb szentáldozás terjed községünkben, nagy köszönet és dicséret illeti meg ezért a jó Istentől megáldott *apostoli lelkű plébános urunkat*, mert mint hivei igazi lelki atyja gondoskodik hivei lelki üdvéről nem és körülmöbtség nélkül. Keresi az alkalmat, hogy hol és mi módon férközhetik hivei lelkéhez. A legszeretetteljesebb szelidséggel közeledik hiveihez, hogy mindenki bátran szólhasson vele bajai-ban. Ha fel nem sorolható körülmények miatt hivei nem végezhetik nappal szentgyónásaikat, megteszi az évnek bármely szakában, hogy esti 10 óráig is gyóntat. Részt vesz vasár- és ünnepnap i összejöveteleinken esténként majd egyik majd a másik s harmadik háznál, mert most már három házat vetttünk igénybe a község különböző részein, hogy az erkölcsöket jobban fejleszteni s a lelki életet többekkel megkedveltetni szélesebb körű érintkezésünk legyen. Ilyenkor tanácsával, bátorításával, ha kell fenyegető szavával sem mulasztja el hiveit a jó útra téríteni. Egy szóval a jóságos Istennek soha meg nem hálálható áldása jó plébános urunk hiveinek. Megszerezte azt az óhajtott örömet is hiveinek, hogy kieszközölte

mí szerint az évet kitett legmélt. Oltári szentségimádásával kezdhattuk és az év első napját nyilvános szentségimádásban töltve igazán Jézussal kezdhattuk meg ezen évet; mily boldogító tudat egy előre nem látott jövővel való évet ily módon megkezdeni! Oh édes boldogsága az emberiségnek, kegyes Jézusunk, adj hazánknak s vele együtt az egész kereszténységnek ily áldott lelkű papokat, hogy annál jobban virágozzék anyaszentegyházad.

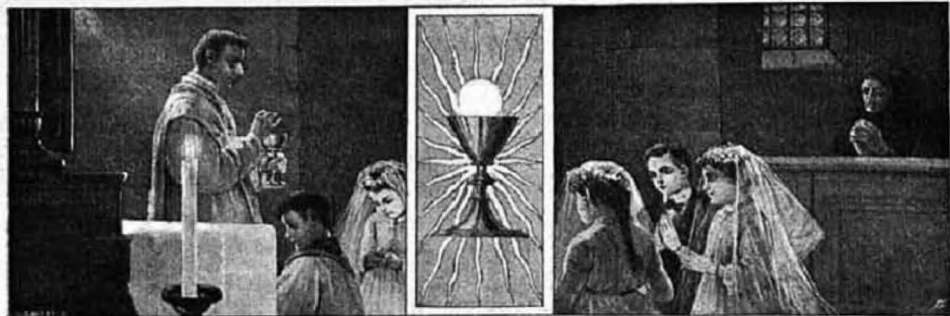
És keresztény katolikus férfiak, kik az *Örökimádást* olvassuk, vegyük szívünkbe az apostol szavait, ki azt mondja: «Atyámfiak, legyünk az ígének nem csak hallgatói, hanem cselekvői, követői is» és ott az Úr Jézusnak senki által meg nem másítható ígérete és fenyegető szava is szintén az evangéliom szerint, midőn mondja: «Aki megvall engem a világ előtt, én is megvallom őt az én atyám előtt, ki pedig megtagad engem a világ előtt én is megtagadom őt az én atyám előtt, ki mennyekben van.» Tudva ezt, akadna-e józan észszel brró katolikus keresztény, ki nem akarná megvallani az Úr Jézust, ha nem is szeretetből, de erre nézve nagyon sajnós, legalább félelemből is, de úgy valljuk-e meg, hogy az emberi tekintettől félve, nem mernénk vagy pedig mert elég gyengék volnánk természetünk felett uralkodni s ezért nem kezdjük meg a gyakrabbi szentáldozást, micsoda lélekgyilkosság és szívtelenség az Úr Jézussal szemben ha még az emberi tekintet, vagy természetünk is több mint lelkünk üdvössége, vagy mi több: édes Jézusunk szeretetéért semmimi áldozatot sem vagyunk képesek hozni, aki pedig egészen feláldozta magát értünk? Avagy szeretjük-e azt, akivel félünk gyakrabban érintkezni és terhes reánk nézve jelenléte? Úgy hiszem, nem. No hasonlóan szeretnénk az édes Jézust is, ha kerülnénk a vele való egyesülést a szentáldozásban. Tehát ne legyünk olyan *jó* katolikusok, akik csak parancsolt husvéti szentgyónással vegyük a szentségi Jézust és azután pedig egész éven, mert nincs parancsolva, hát mellőzik őt, hát ez megvallása-e szeretetünknek Üdvözítőnkkel szemben? úgy-e bár nincs parancsolva, hogy élvezetből szórakoztató víg társaságok, multságok, estélyek, színházlátogatásokat kell tennünk es mégis megteszik az emberek, mert szeretik ezeket a lélekre káros és amúgy is anyagi áldozatokkal járó haszontalan élvezeteket. Ez már megvallása, de nem az Úr Jézusnak, hanem a világnak, saját bűnös hajlamainknak. Ne döfjük még annál is kegyetlenebbül át viselkedésünkkel az Úr Jézus szerető Szívét, mint a katona lándzsája a keresztfán, mit szolnánk mi, ha jótéteményünk hálája fejében kerülné bennünket, kivél jót tettünk, pedig hol áll a mi jótéteményünk az Úr Jézuséval szemben. Mi módon vallhatna meg bennünket az édes Jézus mennyei Atyja előtt, ha a szeretet egyszer sem visz hozzá, csak a parancsolt egyesüléssel is beérjük.

Bizonyára, ha tized részébe keresnék az emberek lelkük üdvösségét mint amennyit anyagiak után fáradoznak, meg találnák Jézust és nem volna a világnak semmi öröme vagy keserősége, mely az Üdvözítő Jézustól távol tudná tartani őket, ha volna alkalmuk leglább hetenkint a szentáldozásban legalább egyszer is csak vele egyesülni. Főlöszleges volna akkor az anyaszentegyház parancsa, hogy husvét táján az Oltáriszentséget magadhoz vegyed, mert ha csak akkor vehetnénk, úgy sem kívánnánk az életet. Tudom, hogy nem hiszi ezt némely jó katolikus, de próbálja csak meg valaki közülük, kezdjen tiszta lélekkel a szentáldozáshoz járulni gyakrabban és a tapasztaltak után mondjon ítéletet az irottak fölött. (Volt idő, mikor magamnak is nehezen ment.) Sokat lehetne hozzá kötni, hogy aki egyszer őszinte lélekkel megizleli az Úr Jézust a gyakori szentáldozásban, az ha lehetne, meg tudna előbb halni 10-szer, mint él benne Krisztus, mint szent Pál apostol mondja, Krisztus pedig örök élet attól pedig eszes embernek elválni semmiképen sem lehet saját akaratából. Még sok mondani valóm volna, de nehogy unottá váljak, zárom Jézus szents. nevének dicsőítésével soraimat és engedje az Úr Jézus, hogy a felsorolt hibák az Örökimádás olvasóiban ne legyenek meg.

Cs. G.

Humboldt levele barátnőjéhez.

HUMBOLDT VILMOS, a nagy protestáns természettudós, jóllehet Krisztus állandó jelenetét az eucharisziában nem hitte, azt írja mégis egy barátnőjének: «A templomok szépsége és dísze komoly elmét ugyan át nem téríthet más hitre, de kétségkívül igen örvendetes és bizonyos pillanatokban és hangulatokban lélekiemelő hatással van. Egy más, ezzel járó tényező azonban még sokkal fontosabbnak látszott előttem, értem azt a szokást, mely a legtöbb katolikus országban divatban van, hogy a templomok egész nap nyitva állanak. A legutolsó ember is oly helyre juthat itt, hol magányosan időzhet anélkül, hogy mások észrevennék, zavartalanul átengedheti magát érzelmeinek és gondolatainak; földi gondjai és bajai között oly helyre talál itt, mely mind ettől a bajtól ment és minden igazán fenséges és fenkölt elmélkedésre tereli őt. A mi protestáns templomaink örökös, gondos elzárásában van valami lehangoló ridegség. Az ember csak úgy juthat be, ha külön kinyitja a sekrestyés, kiért előbb el kell menni. Amaz országokban, hol a templomok egész nap nyitva állnak, az egész nép örömmel és önszántából él ezzel az előnnyel és nagyon tévedne, aki azt hinné, hogy a nép közömbösen, érzék nélkül viselkednék ezzel szemben.»

GYERMEKVLÁG

Rovatvezető: DR. SZVILLABA EMIL.

Farsangi levelek.

Kedves Gyermekeim! Az Úr Jézus nevében kérlek valamire. Nem fogjátok megtagadni, hiszen az Úr Jézus folyton köztetek lakik a legméltóságosabb Oltáriszentségben.

Úgy lakik köztetek, mint valamikor réges-régen Názáret lakószárái közt. A názáreti gyermekek bizonyára nagyon örültek, valahányszor a gyermek Jézus kilépett nevelőatyja házából és feléjük ment. Jól tudták, hogy nincs nekik kedvesebb, nincsen okosabb és jobb barátjuk, mint a gyermek Jézus. Hozzá siettek, mihelyt megpillantották és boldog volt, aki megérintette; még boldogabb, akire ránézett édes szép szemével, mert azokból az isteni szeretet sugárzott.

Azonban azt is gondolom, hogy a názáreti gyermekek nem egyszer látták szomorogni az ő édes Jézusukat. Nem tudták megérteni, mi lehet szomorúságának az oka, mert hiszen ők nem gondoltak egyébre, csak arra, hogy az Istent szeressék, szüleiknek engedelmeskedjenek és tanuljanak és ha ezt mind megtették, akkor könnyű volt a szívük, ajkuk csak vidám nevetésre nyílt meg és vígan játszadoztak. De hát akkor miért szomorú az ő legkedvesebb barátjuk, Jézus? Hiszen senkinek sincs olyan kedves, jó anyja, mint öneki, azt jól tudták. Aztán egész Názáretben senki sem oly barátságos, mint Jézus nevelőatyja, szent Jézsef. És őszintén bevallották a gyermekek azt is, hogy közülük egy sem olyan engedelmes és szorgalmas, mint Jézus. Miért szomorú tehát? Vigasztalták, kérték, hogy legyen vidám, mint ők, és mikor Jézus az ő szeretetüket látta, fölvidult az arca és örömet játszott velük.

Kedves Gyermekeim! A názáreti gyermekek nem tudták, miért búslakodott sokszor Jézus; én megmondom nektek. Jézus tudta, mi történik

az egész világon; előtte nem volt titok, hogy mit gondolnak, beszélnek és cselekesznek az emberek széles e földön; mint ahogy ti kinyitjátok a könyvet és olvastok benne, úgy állt előtte minden ember lelke, aki csak élt Názáretben, egész Zsidóországban és bárhol a föld kerekességén. Ezekből a lelkekből azt olvasta ki, hogy nagyon sok közülük tele van rosszasággal és az ő rosszaságuk oly utálatos volt Jézusnak, hogy bánatában majdnem meghasadt a szíve. Mégis megvigasztalódott, mikor a gyermekek kérték, hogy ne legyen szomorú.

Ma is úgy van. Ma is szomorkodik az édes Jézus, különösen a farsangi napok alatt!

Elmentek a templomba, letérdeltek előtte és úgy érezhetitek magatokat, mint a názáreti gyermekek. Veletek van, köztetek lakik. A szent-ségházban kimondhatatlanul szeret titeket. Örültök annak, hogy köztetek van; kivált akkor örültök, mikor lelketekbe tér és szívetek a szentáldozásban hasonló lesz a názáreti házhoz, amelyben Jézus lakott.

Ámde gondoltok-e arra is, hogy mily tenger keserűség és szomorúság van a szent ostya külső színe alatt Jézus szentséges Szívében? Ő látja azt a sok bűnt, mértékletlenséget és sok csunya vétet, amelyet tán nálatok is elkövetnek az emberek; látja, hogy a farsang utolsó napjaiban csak a korcsmai mulatságot keresik és nem törődnek azzal, hogy mulatságaik sokszor nagyon utálatosak. Még gyermekek is tesznek ilyent és ez fáj az Úr Jézusnak legjobban.

Kedves Gyermekek! Ha Názáretben együtt laktál volna a gyermek Jézussal, úgy-e, te is vigasztaltad volna, amikor szomorkodott? Boldogok voltak azok a názáreti gyermekek, akik az édes Jézusnak mondhatták: «Jézus, ne busulj! lásd, mi szeretünk téged!» Megteheted azt te is, kedves gyermek! Az nem baj, hogy az Úr Jézust a legméltóságosabb Oltáriszentségben nem látod: annál jobban lát ő téged. Az sem baj, hogy szavát nem hallod: ő hallja a tiedet, érti pusztá gondolatodat, szíved dobbanását is. Vigasztald őt a farsang utolsó napjaiban, amikor annyi bűnnel keserítik.

Hogyan vigasztald meg? Elmondom röviden:

1. Semmiképp se végy részt korcsmai mulatságban. Hiszen, ha az mégakkora örömet szerezne is neked, az Úr Jézus bánkódnék és az őrangyal sirna.

2. Keresd föl ezen a három napon különös nagy szeretettel a templomban lakó Úr Jézust, kivált, ha templomotokban imádásra van kitéve a legméltóságosabb Oltáriszentség.

3. Legjobban annak örülne az Úr Jézus, ha e három nap mindenikén a szentáldozáshoz járulnál és azt mondanád egész szívedből, mikor lelkedbe tér: «Jézusom, ne szomorkodj! lásd, én szeretlek téged!»

Az Úr Jézus föl fog vidulni, mikor szeretetedet látja és meg fog érte áldani.

A tizenkétéves Jézus a templomban. Templombajáró gyermekek példaképe.

A francia király pincére a szentmisen.

Sokszor megtörténik az iskolában, hogy a tanító fölhív egy gyermeket, de mivel az istenadta olyan piciny, hogy ha áll is, akkor sem látzik ki a padból, a tanító mérgesen rákiált: «Hát még föl sem állsz, te fickó? majd megtanítlak!» Erre azután a többiek mind kiabálják, hiszen áll a szegény; csakhogy kicsiny, pöttön fiú, ki még ki se nőtt a földből. Ilyesvalami, csakhogy ennek a megfordítottja történt egy hatalmas francia király miséjén. Franciaországnak van egy szép vidéke, Beaujolais, ahol csupa tagbaszakadt, erős, magas emberek laknak. Valóságos óriások. XIV. Lajos király idejében e vidék bortermelője bort szállított Párisba. Ünneplévé, megjelent a párisi Notre Dame templomban. Úrfölmutatás-kor mindenki térdre hullott, tehát a mi parasztunk is. Ámde a királynak úgy tűnt föl, hogy a közember nem térdel, hanem áll. Azonnal hozzászalasztotta egyik emberét, aki meglepetve látja, hogy térdel és így felelt a királynak: «Mais, sire, il est à genoux!» ami magyarul annyit jelent: De Felség, hiszen térdel. A szentmise után magához hívatta a király az óriást, megvette minden borát, sőt ő lett a királyi asztal egyik szállítója.

Józsika imája.

I.

Szép tavaszi reggel van. Egy kis földszintes házból kedves arcú, szép fiatal asszony lép ki, gyönyörű kétéves gyermeket vezetve, kinek aranszőke haja vállaira omlik. A fiúcska kíváncsian nézeget körül a népes utcán, majd föl-föltekint édesanyjára.

Az anya halvány és szomorú; csak mikor fiacskájára esik tekintete, vonul el arcán futólag egy-egy bágyadt mosoly.

A szép alpesi rózsából halvány passiflóra lett, a szeretet fájdalommal változott. Hányszor gondol vissza lelki tanácsadójának intelmeire: «Nem mind arany, ami fénylik; a férj másként viselkedik, mint a kérő!» Nem volt-e igaz? A hízog szép szavak helyett, melyek egykor szívét megnyerték, nem kell-e most durva szitkokat hallgatnia?... Sőt még többet... feje és háta fáj, úgy bántalmazta őt férje.

De a legkeserűbb szenvedéstől mégis megkímélte őt a másvallású férj. Gyermeké, a kis Józsika, katolikus és az is marad. Ezt alighanem jó lelkiatyja búcsuszavainak köszönheti: «El ne feledd Jézust az Oltáriszent-ségben!» Igen, az édes Jézus volt minden ügyében segítője, minden szenvedésében vigasza, minden küzdelmében erőssége az utolsó három év alatt. Hozzá imádkozott szüntelenül.

Szent Hedvig temploma elé érnek. Kezét az ajtókilincsre téve meg-

áll, lehajlik gyermekéhez és halk hangon mond neki valamit, mire belépnek a templomba.

A gyermek örvendezve nyújtja előre kis kezecskéit és a szentségház felé mutat. Az anya már sokszor mondotta neki, hogy az édes Jézus ott lakik abban az aranyos házacskában.

Odamennek a főoltár közelébe. A gyermek nyugodtan támaszkodik a térdeplőre, szent komolysággal, csendesén, boldogan néz az aranyos házacskára. Otthon oly nyugtalan, lármás minden, de itt, mintha érezné az Isten közeledtét: oly épületesen viselkedik, akárcsak a felnőttek.

Egy pillanatra leülteti őt anyja a padra s int neki, hogy mindjárt visszajön. «A Jézuskáért mégysz?» — kérdi halkán a fiúcska. Az anya igenlőleg bólint s összetett kezekkel lép az Úr asztalához. Mikor visszatér, a gyermek boldogan nevet feléje, karjait kitarva átöleli és nem engedi el magától. Ott akar lenni az Úr Jézus közelében.

II.

Egy kis portáslakás szobájában az ablak mellett ül egy öreg nő és kötöget. Tekintete meg-megpihen egy kedves 5—6 éves fiúcskán, ki lábainál ülve kőkockákból nagy buzgalommal iparkodik valamit összerakni.

— Tudod-e nagymama, mit építek? — kérdi egyszerre, játékát abbahagyva.

— Egy szép nagy házat, melyben a király fog lakni — felel mosolyogva az öreg nő.

— Nem, nagymama, ez nem ház lesz, ez a Hedvig-templom lesz, hová anyuska mindig elvitt, mielőtt az égbe költözött volna.

— Építsd inkább a Miklós-templomot, az tízszer olyan szép, mint amaz, hisz láthattad vasárnap.

— Nem, nagymama — szabadkozott a gyermek — azt ki nem állhatom, az oly borzasztó üres.

— Üres? Hát nem láttad benne azt a sok népet, Józsikám?

— A sok nép nem tölti azt be — szól határozott hangon a gyermek — tudod nagymama, én nem tudom ezt neked úgy megmagyarázni.

— Furcsa egy emberke vagy te, fiam — mond a nő — de majd okosabb leszel később, mondd csak, szereted azt az úrhölgyet, ki a multkor itt volt és veled játszott?

— Azt a szép magas asszonyt?

— Igen.

— Ó azt nagyon szeretem! Ó olyan jó.

— Figyelj ide, fiam. Az a szép asszony a te mamád akar lenni. Józsika bámulva néz maga elé, ajkai remegnek, de nem szól.

— Tudod — folytatja az öreg — atyád egész nap dolgozik, nem ér rá veled törődni. Itt sem maradhatsz nálam, mert a háziúr nem szereti a gyermekeket.

— Hiszen én nem vagyok újtában.

— Te azt nem érted. Örülök, hogy szívesen elmegy azzal a szép asszonnyal. Látod, annak nincs gyermeke, azért oly szomorú mindig. Téged nagyon szeret és fiának akar fogadni. Nála nagyon jó dolgod lesz.

Az öreg asszony kinéz az ablakon, ép akkor áll meg egy hintó a ház előtt.

— Nézd, már itt is van! Légy hozzá barátságos.

Az ajtón kopogtatás hallatszik s nyomban rá belép egy 45 év körüli, magas, nyulánk úrinő.

— Nos, portásné asszony — kérdi vontatottan s szeme kutatva jár körül a szobában — úgy-e, nem tud jó hírt adni!?

— De igen, grófnő — s előre vonja az ajtó mögé rejtőzött gyermekeket.

A grófnő mosolyogva hajlik föléje, a gyermek egy pillanatig még vonakodva áll, azután halk örömkialtással karjaiba repül.

— Édes kicsi Józsikám — mondja a hölgy szeretetteljes hangon és csókokkal borítja el szőke fejcskáját.

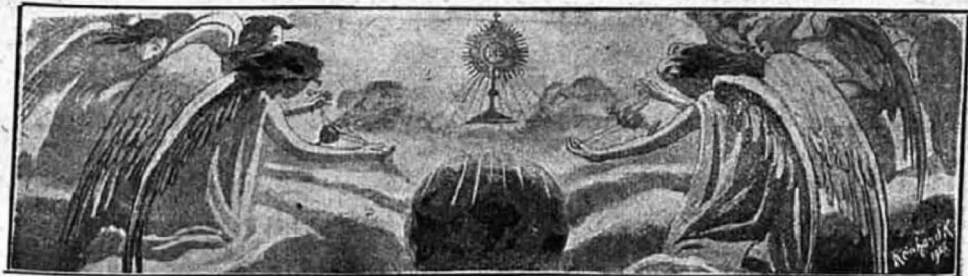
Németből: *Clara Adoratrix.*

(Folyt. köv.)

Az indiánok éjféli miséje.

Sajátságos módon ülik meg karácsony ünnepét a keresztény indiánok. Míg nálunk karácsony a szigorú tél idejébe esik, addig Délamerikában akkor van tavaszi pompájában a természet. A mosolygó ég, a zöld lombok, tarka virágok csalják ki az embert a szabadba. Venezuelában az ünneplő tömeg kivonul az utcákra s így az ünnep sokkal fényesebb, általánosabb lesz. Már hetekkel azelőtt készülnek karácsony illő megünneplésére. A vidéken egyes házakban gyűlnek össze és közös imádság, ének és virrasztás között töltik az időt.

Az indiánok lakta hegyvidéken pedig különös karácsonyi szokások divnak. December elején Pueblóban a templom előtt megjelenik egy küldöttség zászlókkal és zeneszóval, hogy a keresztet a hegyek közé vigye. A menet a plébánossal élén a templomba vonul, a pap az oltárról leveszi a keresztet és egy zászlórúdra erősíti. A küldöttség kivonul a templomból s visszatér a hegyek közé, ahol a keresztet egy kunyhóban előre elkészített oltárra helyezik. A következő nap más kunyhót tisztelnek meg a kereszttel s így tovább, míg végre karácsony éjjelén a keresztet ünnepélyesen visszaviszik a pueblói templomba és szentmisét hallgatnak.

Röptében a nagyvilág körül.

Magyarország. A gyakori áldozás ligája. Folyóiratunkban már kétszer írtunk arról, hogy lapunk főmunkatársa, Reviczky Aladár lazarista atya az 1908. évi budapesti eucharisztikus orsz. kongresszuson fölvetette ama eszmét, hogy a szentáldozás elterjesztése és rendezése végett üdvös dolog volna egy ligát szervezni. E ligának alapszabályait a fenti előadó részletesen kidolgozta «Az Eucharistia-Társulat Értesítője» c. lapnak több számában. Most legutóbb, a győri eucharisztikus Kongresszus újból foglalkozott ez eszmével s azt a határozatot hozta, hogy «kisebb körben, az espereskerületi koronákon, tárgyalják a kérdést a lelkipásztorok és véleményüket foglalják jelentésbe s terjesszék föl az egyházmegyei hatósághoz.» Reméljük, a ligák nemsokára megalakulhatnak, annál is inkább, mert a gyakori áldozás körül több oly gyakorlatias dolog merült fel, melyeket legcélszerűbben egy ilyen liga volna hivatva megoldani. Ilyen például a sok között: a gyermekek reggeli-kerdeése, a betegek gyakori áldozása körüli nehézségek eloszlátása, az eddigi kevés ostya sütéseért járó díj föl-emelése (egyik helyen megtízszereződött az áldozások száma s így a régi 5 korona díj kevés a jelenlegi ostyasütésért).

Szeged szebb lesz, mint volt. A város hatalmas új templomának, a fogadalmi templomnak vázlatteveit a város közgyűlése elfogadta. A templom alapját az építéssel megbízott Schulek Frigyes műépítész másfél méter magas terraszra képzeli, hogy a templom a környéknek későbbi átalakításához simuljon. Az alapzathoz 640 méter terraszfal és megfelelő lépcsőzet kell, ami körülbelül százezer korona költséget jelent. Az előcsarnokot a főépületből kiugró két taronnyal, a templomot háromhajós külön ajtókkal, a kereszthajót külön kiugrást alkotó külső bejárattal, üvegfallal és szélfogó ajtókkal tervezik. Az előcsarnokból a kórus boltozata után a főhajó nyílik, amelyet zárt boltozat főd. A hajó fölött kupola emelkedik, mely a felső világitást adja. A szentély a főhajó folytatásában a mellék-hajókkal keresztalakot alkot. A művész a szentélyt belső berendezésében

díszesebbnek tervezi a templom előrészénél. A szentély mellett van a sekrestye és e fölött az oratórium. A kereszthajókat kápolnaszerű alakulattal és három-három oltárral tervezik. A mellékhajók és szentély érintkezésénél szentsír és keresztelőkút van. A két sekrestyét előszobán át a szentély körül levő folyosó köti össze. A sekrestye alatt lejárát van az altemplomba. A két nagy toronyhoz alkalmazkodik a négy kisebb toronnyal fődött kupola. A kisebb tornyok a kupola magasságát és építési egyensúlyát egészítik ki. A templom belsejében a kórus magasságában folyosó köti össze az oratóriumokat. Ez a folyosó egyrészt építési és tisztántartási célból szükséges, másrészt díszíti az épületet. A főhajó hossza 67 méter, magassága 21 méter. A kupola belső magassága 31 méter, külső magassága 51 méter, homlokzatszélessége 46 méter. A kereszthajó hossza 62 méter, ugyanolyan, mint a külső kupola magassága. A főpárkány 20 méter magas, a mellékhajó magassága 9 méter, szélessége 3-10 méter, a tornyok magassága pedig 74 méter. A templomot a jelenlegi tér közepén helyezik el. A templom építésére egyelőre 1,500.000 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Az építést 1910. szeptemberében kezdik meg és öt év alatt fejezik be.

Oroszország. Az Oltáriszentség Szibériában. A mohilevi püspök a múlt év kezdetén kapott felhatalmazást, hogy Szibériában főpásztori körutat tehessen. Április 17-én indult el; s egészen Szachalin szigetéig jutott el. Közben mindenütt, városokban ép úgy, mint falvakban egyformán végezte nemes missióját. Körülbelül 30.000 embert bérmált meg, jórészt férfiakat. Több templomnak alapkövét tette le és sok templomnak fölépítésére egyesületeket alapított. Szachalinnak székhelyén pedig, mint az orosz birodalom legtávolabbi pontján, egy magas keresztet emeltetett látogatása emlékjelül. Az orosz adminisztráció igen udvarias volt az utazó püspökhöz. Szalonkocsit adott, egy külön kocsit még kápolnának.

Olaszország. Örökimádás Messinában. Kétszázezer halott miséje. — A rettenetes messinai és szicíliai földrengések évfordulóját múlt hó 28-án gyászbaborult szívvel ünnepelte egész Olaszország, de főkép Messina. S milyen ellentét a múlt és jelen között: akkor, pár nappal az iszonyú pusztulás előtt, a Telefono élelap tréfálózik a Gesu bambinoval, akitől «un po' di terremoto»-t kért ajándéknak s most az évfordulón az Egyház palástja alá menekülnek a megtépett olasz szívek. A nagy leckén okult nép ezer meg ezerszámban tódult a gyászmisékre. A pápa rendelkezéséből az új messinai templomoknak minden oltára privilégiumokat kapott az emlékezés idejére, több napra megengedték a rekviem-mondást az áldozatokért, az Oltáriszentség állandó kitétele mellett. Az érsek tíz órakor délelőtt óriási néptömeg jelenlétében megáldotta a katasztrófában elpusztultak hamvait; s a zokogó ezrek fájdalma megnyihült az irgalmas Egy-

ház áldásának permetezésén. A földrengés borzalmas, de hasznos lecke volt a mgntantorodott, elaltatott olasz szíveknek.

Nem kell az Úr teste. A végzetes miniszteri tárca. Fortis, volt olasz miniszterelnök decemberben meghalt. Ő egyike volt azon kevés olasz államférfiaknak, akik az egységes Olaszországnak a Vatikánnal való kibékülését országos, nemzeti szükségességgnek hangoztatták. Midőn halála közeledtét érezte, ismételten azon vágyának adott kifejezést, hogy katólikus módon akar meghalni, mégis kegyetlen s szívtelen családja nem engedte be hozzá a plébánost, ki az utolsó szentségeket akarta neki feladni. Borzasztó felelőség terheli azon családot, mely megakadályozza a betegnek Istennel való kibékülését.

Anglia. Az első szentmise egy volt anglikán zárdában, melynek apácái most tértek át a katólikus vallásra. A westminsteri eucharisztikus kongresszusnak egyik újabb eredménye az volt, hogy a szent Katalin-zárda apácái katólikus hitre tértek. Fényes ünnepséggel végezték az áttérést, a westminsteri érsek küldöttjének vezetése alatt. A szent Szűzhöz imádkoztak a szertartás végén Anglia megtéréséért.

Spanyolország. A gárda meghal, de magát meg nem adja. Az Oltári-szentség díszőrségének társulata mostani szent atyánknak papi jubileuma alkalmából hódolatteljes feliratot küldött, mely művészileg készült és 50 spanyol uncia súllyal bíró aranytokba volt zárva. A feliratban az volt fölemlítve, hogy a társulat tagjai a szent atyának szándékára 1.172,144 szentáldozást ajánlanak fel. Midőn X. Pius ezen hatalmas számot olvasta, meghatva kiáltott fel: «A díszőrségnek ez az alamizsnája a lehető legbecsesebb, melyet nekem adhat.» E jámbor társulat ez által kétségkívül sok lelki és testi kegyelmet fog nyerni; a jó Isten ugyanis mindig megáldja azokat, kik a mi szándékunkra imádkoznak.

Franciaország. Templomárverések. A XX. század Judásai. Franciaországban kérelhetetlenül hajtják végre a szeparációs törvényt. Hogy milyen eszközökkel, arra szenzációsan jellemző a Grésy városban történt eset, ahol a polgármester rendeletére a templomot nyilvánosan elárverezték és nemsokára le is rombolják. Maurice Barrés nacionalista képviselő levélben interpellálta meg Briand miniszterelnököt, hogy hajlandó-e nyugodtan nézni, hogy a civilizáció és a szellemi élet kincseit elpusztítsák és mindjárt kifejezi azt a reményét, hogy a kormányelnököt ez a vandalizmus nem érintheti közömbösen. Briand egyelőre nem válaszolt, mire a nacionalista képviselő elhatározta, hogy a kamara egybegyűlése után megismétli interpellációját. Barrés elsősorban műtörténeli érdekből fog tiltakozni a templom-árverések ellen, mert ő azt hiszi, hogy ez az eljárás nemsokára egész Franciaországban elhatalmasodik.

Egyesületi élet és szervezkedés.

A központi Oltáregyesület szentségimádása és nagybőjti lelki gyakorlatai. Hamvazó szerda előtti három napon ünnepélyes szentségimádás lesz az Örökimádás templomában ájtatosságokkal egybekötve február 6, 7 és 8-án d. u. 5 órakor szentbeszéd. 8-án este 6 órakor szentségi körmenet az Örökimádás templomában.

A lelkigyakorlatok husvétkor tartatnak. Jegyekért a központi Oltáregyesület irodájába IX., Üllői-út 77., sziveskedjék fordulni.

Kézdivásárhely egyszerre három gyűlésről számol be, erős bizonyítékul az Oltáregyesület tartalmas munkájának.

Márc. 21-én választmányi gyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy eddigi sikeres gyakorlatukhoz hiven, vallásos estélyeket fognak rendezni. Tárgyalás alá vették az imádási órák beosztását, egy Mária-szobor beszerzését, új tagok toborzásának módját.

Június 27-én és október 3-án igen látogatott gyűlést tartott. A tagok beszámoltak az Oltáregyleti lap érdekében folytatott agitáció eredményéről, többen újra vállalkoztak előfizetők toborzására. Megszavazták a jövő évi költségvetést; tanácskoztak a templomtiszogatássikeresebb módjáról, a Mária-szobor beszerzéséről stb.

Sepsiszentgyörgy. A pápa levele. Az Oltáregylet október 31-én közgyűlést tartott. Fehér Manó igazgató általános meghatottság között adott kifejezést annak a meglepetésszerű

eseménynek, hogy szentséges Atyánk sajátkezűleg írt levéllel tisztelte meg az egyesület nagyérdemű és mindig agilis elnöknőjét: dr. Künnle Tivadar-nét és alelnöknőjét: Fogolyán Endrénét és két kiváló tagját.

Jegyző jelentésében önérettel és büszkén mutat rá a sepsiszentgyörgyi egyesület folytonos haladására, a tagok buzgóságára úgy a szentáldozásban, mint egyleti kötelességeik teljesítésében.

A gyergyói havasokban. A gyergyószentmiklósi Oltáregylet ez évi működéséről a következőkben számolnak be: Az O. E. havi gyűléseit minden hó első vasárnapján pontosan megtartotta. A tagok gyakran és szép számmal járultak a szentgyónás és áldozáshoz, sőt többen naponként gyakorolták e szent ténykedést. Emellett az oltárok diszesen tartása is főgondjukat képezte. Ami hiányt a templomban észleltek, azt a pénztár erejéhez képest igyekeztek pótolni. Kiemelendő Kopacz Lukácsné, elnöknő bőkezű jótékony-sága, ki egy 800 K értékű villany- és gyertyavilágításra berendezett gyönyörű bronz csillárt ajándékozott, miért fogadja e helyen is a tagok és hivek hálás köszönetét.

Szárhegyen az Oltáregyleti dalárdának december 5-én nagyszerű ünnepe volt. Az egyesület zászlóját szentelte föl Péterffy Lőrinc plébános, zászlószentelés után az iskola előtt a szabadban kedves műsoros ünnepély volt.

A remek lobogó beszerzését — úgy írják Szárhegyről — az egyesület fíradhatatlan elnöknőjének, dr. Szini Jánosnének köszönhetik, ki Benkes Ignácné 200 K adományát 649 K 90 f.-re gyűjtötte, a lobogót elkészíttette gyönyörű fehér selyemből, egyik oldalán himzett szent ostyával, másik oldalán himzett szent kehellyel és megfelelő fölírásokkal.

Az ünnepélyt a résztvevők nagy számára való tekintettel szabadban tartották. Programja és sikere nagyon szép volt. Kiemelendőnek tartjuk Szini Jánosné elnöknőnek beszédét, mely olyan általános hatású volt, hogy a gyűlés jegyzőkönyvébe vétette.

Gaal Sándor kántor indítványára az egyesület daloskört szervez, vezetését a kántor vállalta magára.

Ifjú egyesületünkrevonatkozó rövid évfáradó jelentésem közöltetik. Bizom az édes Jézus kegyelmében, hogy egyesületünk rövid idő alatt még igen szépen erősödni fog. *Rendes tagjaink száma jelenleg már: 273. Közös isteni tisztelet* minden hónap első vasárnapján történik, délelőtti isteni tisztelet idejében. Ezen isteni tisztelet mindenkor rövid alkalmi tanítással kezdődik. Ezt követi szentséges mise, melynek végén a misézó pap előimádkozása mellett mondjuk a vezérkönyvben levő imákat az élő és megholt tagokért. Mise után egész litániáig nyitva van a templom s délután fél háromkor tartatik litánia Jézus szent Szívéről. Minden hónap első szombatján délután és vasárnap reggel társulati tagok számára alkalom adatik a

szent gyónás elvégzésére. Folyó évi november hó első hetében tartott szent misszióra, a tagok szent gyónásuk elvégzése után a gyónatató engedélyével többször járulnak a szent áldozáshoz. •

Nagy örömmre szolgál, hogy 273 tag közül 79 férfi-tag iratkozott be. A férfiak is igen buzgóan végzik imádási órájukat s gyakrabban járulnak a szentségekhez. Újév után, a még hátralevő két nagyobb fióköztségben szándékozom a tagok gyűjtését megkísérteni. Remélem, hogy onnan is kapunk szép számmal jó lelkeket.

Ifjú egyesületünket s vele csekély személyemet is a t. Elnökség ájtatos imáiba ajánlottan, mély tisztelettel maradtam Barstaszáron, 1909. évi dec. hó 29-én, alázatos szolgáljuk: Novotny János esp.-pléb.

Levél a vértanúk városából. A boszniai állapotok. Tegnap kaptam meg becses lapjának, az Örökimádásnak, utolsó számát, ezúttal azonban azt átlapozva nem lelkileg felüdülve, hanem nagyon is elszomorodott szívvel tettem azt le. Szinte érthetetlen, hogy itt Európában az Úr Jézus olyan hajlékban, azaz olyan hajléktalan és olyan fájó és reánk nézve szégyenletes szegénységben legyen az ő papjaival együtt, mint Narenta völgyében olvasom. S megvallom igazán, ha nem ebben a lapban olvastam volna, még kételkedni is tudnék. Mert hisz nem a távol keletnek valamely megközelíthetetlen helyén történik, hogy az Úr szolgálja az éhhalállal küzdjön,

hanem itt! De még misebor se legyen s mi lenne, ha nem lenne az a jószívű mohamedán!

Ezen szomorú valóságok készítették e levél irásához, fölhívni Önt útbagazításra és őszinte tanácsra.

Elhatároztam ugyanis, egyet-mást e szükös fölszerelésű plébániákra küldeni, de az én elhatározásom csak föltételes, amennyiben szerkesztő úr tanácsát kérem ki, hogy mik legyenek azok. Én 3 drb mise-

ruhát gondoltam venni, hozzá egy, esetleg 2 drb albát készítek és több darab oltárabroszkát, kehelytörlőt, kéztörlőt, ezen apróságokból legalább 6 drbot minden helyre küldenék egy-egy miseruhával. De ha más dolgokat tud szükségesnek, nagyon kérem azt én velem közölni a plébániák címével együtt. Egyáltalában, hogy mit lehet és szabad küldeni.

Venter Viktória, Arad.

IRODALOM.

Az egyházi év megszentelése az Úr Jézus imáadásában és szűz Mária tiszteletében. Bonnefons után franciából szabadon átdolgozta egy székesfehérvári kongreganista. Kiadta a Szent István-Társulat. Ára 1 K. Szentek erénygyakorlatos sorozata.

Élő hittel, elmélkedő lélekkel s szent vallásunk igazságain felmelegedett szívvel készült az *Egyházi év megszentelése* címen most megjelent könyvecske. Ismételten elolvastuk ezt a nagyon szép s az ifjúság lelki s erkölcsi életének munkálására készült művet s kifejezzük örömünket s köszönetünket a fordító-szerzőnek és kiadó-társulatnak egyaránt.

Erkölcsei életre vonatkozó irányelvek, tanácsok és gondolatok vannak már magyar nyelvű könyvben: de ilyen elmélkedő munka tudtunkkal nincsen irodalmunkban.

Az Úr Jézus és szűz Mária életének — az év 12 hónapja szerint felosztott — 6-6 szakaszát elmélkedni át misztikus meghatottsággal e könyvecske; praktikus reflexiók fakadnak ennek nyomán: lehetetlen lelki áhitat s unctiós melegség nélkül letenni. Az izetlen érzelgőség teljesen távol van tőle, annál mélyebben található benne szent hitünk nemes, komoly igazságai — az élet számára. Az illető hónapban ünnepelt szentek az Egyház szellemében mind segítik a lélek meghatottságát s áhitatát. Nagyszerű gondolat ez e műben, megkapó kifejezése a szentek egységétanának.

Vargha Damján dr.

Evi jelentés a battonyai «Fiók Oltáregyesületnek» 1908. okt.-tól 1909. okt.-ig kifejtett működéséről. (Folytatás.) Gavrilovits Mihályné 2 k, Gorácz Julianna 24 f, Göröncser Jánosné sz. Kis Erzsébet 24 f, Gyaraky Erzsike 24 f, Gyaraky Vilma 24 f, Győri Erzsébet 24 f, Gyubák Istvánné sz. Jancsó Erzsébet 24 f, Hajdu Jánosné 24 f, Hári Istvánné 24 f, Hári Ilonka 24 f, Heintz Gézané 2 k, Héja Rózika 24 f, Horváth Anna 24 f, Horváth Mátyás 24 f, Horváth Antalné 24 f, Horváth Ferenczné 24 f, özv. Jurenák Viktorné 2 k, Juhász Erzsébet 2 k, Joó Mihályné sz. Karsai Etel 24 f, Karsai Ferenczné sz. Nagy Mária 24 f, Kasza Józsefné 2 k, Katona Albertné 24 f, Katona Péterné 24 f, Katona Rozália 24 f, Kecskés Margit 2 k, özv. Keller Jánosné 2 k, F. Kiss Jánosné sz. István Veronika 24 f, Klivinyi Lajosné 2 k, Kis Béláné 24 f, Kis Luca 24 f, Kis Rózika 24 f, Kiss Károlyné 2 k, özv. D. Kiss N.-né 24 f, Kovács Juliska 24 f, Kovács Mihályné 24 f, Kovács Jánosné 24 f, Köteles Terézia 24 f, Kókay Krisztina 24 f, Kosztelnik Istvánné, sz. Kivadar Anna 24 f, Kurth Endréné 2 k, dr. Lakatos Árpádné 2 k, Lichtenthal Gyuláné 2 k, özv. dr. Lipcsey Lászlóné 2 k, Lipcsey Mariska 2 k, Láng Jánosné 2 k, özv. Lovrits Pálné 2 k, Losonczy Jánosné 2 k, Maurer Gyuláné 2 k, Mikite Jánosné 24 f, Mikó Józsefné 24 f, Mogyoróssy Elekné 2 k, Nánai Anna 24 f, Orbán Ferenczné 24 f, Oszlár Klára 2 k, Oszlár Klára 2 k, Oszlár Veronika 24 f, Oszlár Károlyné 2 k, Óváry Józsefné 24 f, özv. Pál Jánosné 24 f, özv. Petrovits Györgyné 24 f, Petrovits Ilonka 24 f, Pisny Istvánné 2 k, Pintér Jánosné 24 f, Pintér Károlyné 2 k, Polgár Józsefné 2 k, Póia Józsefné 2 k, Prokopp Gyuláné 2 k, Rapos Anna 24 f, Rezván Anna 24 f, Rezván Pálné 24 f, dr. Simon Ákosné 2 k, Somogyi Amália 2 k, Soós Illésné 24 f, Szabó Péterné, sz. Holobán Mária 2 k, Szalacsekné Anna 24 f, dr. Szegheő Gyuláné 2 k, Szirbik Sándorné 2 k, Szkicsák Terézia 2 k, Szűcs Józsefné 24 f, Tóth Amália 2 k, Tóth Mihályné 24 f, L. Tóth Rozál 24 f, Ungváry Erzsike 2 k, Vargha Ilonka 2 k, Varga Boldizsárné 24 f, Varga Gusztávné 2 k, Varga Péterné 2 k, Vattay Albertné 2 k, Vertán Edéné 2 k, Verzár Béláné 2 k, özv. Zámbery Péterné 2 k, ifj. Zámbery Péterné 24 f, Zilahy Kálmánné 2 k. Vagyis 127, egyszázhuszonhét egyesületi tag évi tagdíja összesen 139.60 kor., azaz: egyszázharminckilenc korona hatvan fillér, mely összeget 7. alatti póstatványon van szerencsénk beszolgáltatni. Battonyán, 1909. október hó 25-én Bodor József káplán, egyes. titkár, Fodorné Herzög Vilma elnök.

MEGJELENŐBEN AZ ÚJ KIADÁS ERZSÉBET KIRÁLYNÉ KISÉRETÉBEN

Irta Sztáray Irma grófnő. B. dapest, Szent-István-Társulat. Ára 5 K, díszkötésben 6 korona. Kapható lapunk szerkesztőségében. Szerző e könyv eladásából befolyó összes jövedelmet az Erzsébet Örökimádás-templom céljaira ajánlja fel.

WALSER-VARGA-féle

ÖRÖKIMÁDÁS

IMAKÖNYV

Negyedik teljes kiadás; 30 óra.

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival.
Megjelent (finom papíron) és kapható, és pedig:

1. vászonkötés, vörösvágás... K 4.—*
2. bőrkötés, vörösvágás... „ 6.—*
3. bőrkötés, aranyvágás... „ 7.—*
4. borjubőrkötés, párnázva, arany. „ 10.—*

* A könyvkötői munkák drágulása miatt az imakönyvek árát fel kellett emelni.

Megrendelhető Csanyteleken (Csongrádmegye)
a Ker. Hitelszövetkezetnél.

Ugyanez a könyv öregbetűs kiadásban
(Nagy negyedrért nagyságban) Leszállított ár!

- a) vászonkötés, vörösmetszés... K 4.—
- b) bőrkötés... „ 5.—
- c) bőrkötés, aranymetszés... „ 6.—

Liguori szent Alfonz.

Üdvösség

útja

Fordította:

Varga Mihály
plébános.

Szép, elmélkedéseket
tartalmaz.

Vászonkötés K 3.—

Diszes kötés „ 4.—

Selyemkötés „ 6.—

Megrendelhető

VARGA MIHÁLY
plébánosnál

KISKUNMAJSA (Pestm.)

Reviczky Aladár C.M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill.
Megjelent tótul is. Ára 16 fill.

A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.

Katnai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára füzve 80 fill.
Kötve 1:20 Kor.

Jöjj, oh Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Sajtó alatt.
Krisztus testének és vérének gyakori vétele. Ára 60 fillér. 10
drb. 3 Kor.

Vissza a gyakori szentáldozáshoz. Ára 30 fillér.

Kaphatók a Lazaristáknál. Budapest, IX., Gát-u. 6.